Kluka

GAZETA WYDAWANA PRZEZ TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW RYDUŁTÓW OD 1994 ROKU

Nr 434 ISSN 146-9271 miesięcznik 15 lutego 2022 2,50 zł (w tym 8%VAT)

ISSN 0142-6923

9 770142 692715

Rydułtowy i gminy powiatu wodzisławskiego oraz rybnickiego

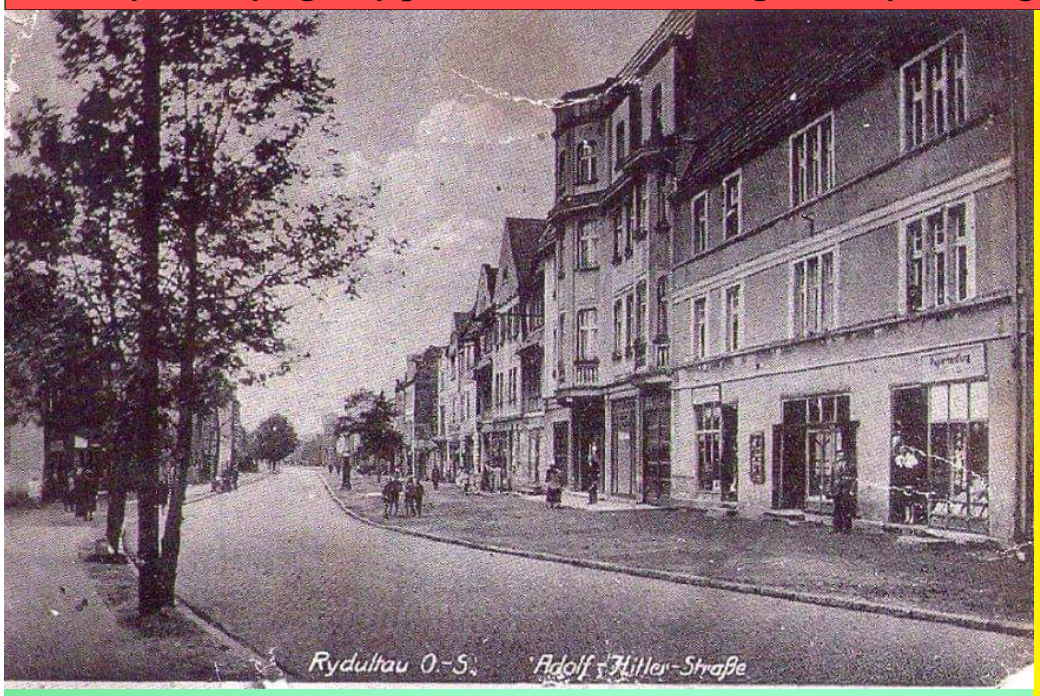

Przygotowywana jest wystawa

„Ulica Ofiar Terroru w fotografii dawniej i dziś”.

Prosimy wszystkich, którzy chcą podzielić się z nami zdjęciami tej ulicy, o przesyłanie zdjęć lub skanów zdjęć na adres email

kluka.tmr@interia.pl

lub dostarczenie zdjęć do siedziby TMRu.

W numerze:

- *Aktualności*
- *Fotorelacja*
- *Wele byfyja*
- *Z życia Miasta*
- *Podania śląskie*
- *Sprawozdanie z prac Burmistrza*
- *Rozważania Prezesa*
- *O zdrowiu*
- *Kalendarium*
- *Poezje*
- *Wieści z Gminy Lyski*
- *I dużo więcej ...*

Redaktor wydania: Joanna Rusok

Redaktor wydania: Janina Oleś

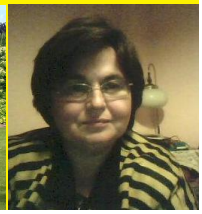

Występ zespołu „Klika Machnika” w Raszczycach

FOTO : Roman Gunia

Kronika Szkoły Podstawowej nr 3 w Rydułtowach
część 29

Tłumaczył: Eryk Markiewka

Pan Pankracy i jego towarzysze zgotowali wszystkim przyjaciołom przyrody, a w szczególności ogrodnikom i sadownikom przykrą niespodziankę. Zawzięte długie zimno wyniszczyło wczesne ziemniaki, fasolę, wina, dalie, bez i kwiaty, oraz kwitnące czereśnie, śliwy i wczesne grusze. Temperatura wynosiła od 1-2 C. Woda na ulicach była na 1 mm zamarznięta. 14 maja była tak gęsta śnieżyca, aż powstała obawa, że drzewa się połamią. Jednak silny wiatr strząsnął masy śniegu. Natura wywierała bardzo rzadko spotykane wrażenie, kiedy spod śniegu kwiaty i kwiecie oraz piękna zieleń we wszystkich szczegółach spoglądała. Drzewa stały w większej części ukwiecone, a wiosna pozbawiła jesień owocowych żniw. Od 3 lat dni 12-12 i 14 maja są niszczycielami kwiecia i kwiatów. Księżyc znajduje się obecnie w pełni, jakby pomagał północno-wschodniemu wichrowi.

Fr. Kurzeja

W niedzielę 22 lipca urządzono uczniom tutejszej szkoły święto letnie, do którego pan dyrektor kopalni Kolbe podarował 70 marek. Święto przebiegało w następujący sposób: po ustawieniu się dzieci na boisku szkolnym ruszył pochód do mieszkania wymienionego ofiarodawcy. Ze śpiewem ponieważ muzykanci jeszcze nie przybyli. Po odśpiewaniu dwóch pieśni i przekazaniu wieńca, wyrażono podziękowanie za jego życzliwość. Po mocnym „Hoch" dla wspomnianego pana i odśpiewaniu hymnu austriackiego (dyrektor kopalni Rudolf Kolbe był obywatelem Austrii) przemaszerował pochód wreszcie z muzyką na przedzie w kierunku ogrodu przy gospodzie Babigora. Tu pozwolono dzieciom na krótki odpoczynek. Następnie odbyły się gry, tańce, pieśni, deklamacje i komiczne występy. Dzieci były częstowane lemoniadą, bułkami i kiełbaskami. Rozdzielono również pierniki, obsadki, stalówki, ołówki, rysiki, linijki, portmonetki i książki do nabożeństwa. Główny nauczyciel Kurzeja wspomniał w przemowie o dzieciach Jego majestatu Cesarza i podniósł dla niego „Hoch", po czym odśpiewano hymn narodowy. Z zapalonymi lampionami rozpoczęło około godziny 8-mej wieczorny powrót. Święto przebiegało ku wielkiemu zadowoleniu dzieci, jaki i wielu przybyłych zewsząd widzów. Następnego dnia rozpoczęły sie wakacje letnie.

Fr. Kurzeja

Tegoroczna szkolna uroczystość Sedanu przebiegała w następujący sposób: Uczniowie wszystkich klas ustawili się na boisku szkolnym, po czym o godzinie 8-mej przed południem uroczystość rozpoczęło modlitwą „Przyjdź Duchu święty" i pieśnią „modlę się o moc miłości". Następnie główny nauczyciel Kurzeja wygłosił przemowę, którą zakończył okrzykiem „Hoch" na cześć Jego Majestatu naszego najłaskawszego Pana Cesarza i Króla Wilhelma II, do którego z zachwytem dołączyły wszystkie dzieci. Dalszy czas wypełniono śpiewaniem pieśni patriotycznych, na przemian z deklamacjami wierszy. Uroczystość zamknięto odmówieniem „Ojcze nasz" za poległych na wojnie i odśpiewaniem chorału „Ciebie Boże wielbimy". Wszystkie trzy klasy odbyły wspólny przemarsz przez wieś. Budynek szkolny i boisko były w tym czasie i po uroczystości oflagowane.

Nawrath
widz Fr. Kurzeja
Polatzek

Co jeść podczas COVID-19 i rekonwalescencji? Eksperci wskazują błędy, które wszyscy popełniamy.

Dieta nie jest panaceum na COVID-19, jednak może pomóc zminimalizować niekorzystne skutki zakażenia koronawirusem. Najnowsze wytyczne WHO dają garść praktycznych porad, jak wzmocnić swoją odporność. Dodatkowo eksperci wskazują żywieniowe błędy, które najczęściej popełniamy podczas choroby.

1. Co jeść podczas COVID-19?

"Zdrowa dieta jest bardzo ważna podczas pandemii COVID-19. To, co jemy i pijemy, może wpływać na zdolność naszego organizmu do zapobiegania infekcjom, zwalczania ich i rekonwalescencji po chorobie" - czytamy w najnowszych zaleceniach Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Eksperci WHO jednocześnie podkreślają, że żadna żywność ani suplementy diety nie mogą zapobiec zakażeniu koronawirusem, czy też wyleczyć COVID-19. Nie ma "magicznych" grup żywności, które zwolnią nas z obowiązku noszenia maseczek oraz szczepienia się przeciw COVID-19. Prawidłowa dieta może jednak sprawić, że zmniejszymy ryzyko zakażenia, a jeśli już dojdzie do rozwoju choroby, organizm poradzi sobie z nią znacznie lepiej. Co zatem jeść podczas COVID-19?- Warto uwzględnić w naszej diecie produkty zawierające duże ilości selenu oraz cynku. Te mikroelementy najlepiej wzmacniają układ odpornościowy - opowiada dietetyk Kinga Głaszewska. Największe ilości selenu oraz cynku zawierają rośliny strączkowe, orzechy, płatki owsiane, kasze oraz zielone warzywa. Spożywanie tych produktów jest zalecane przez dietetyków zarówno profilaktycznie, aby wzmocnić odporność, jak i podczas już trwającej choroby.

2. Masz gorączkę? Jedz więcej

Eksperci zwracają uwagę, że podczas COVID-19 czy jakiejkolwiek innej choroby przebiegającej z gorączką należy jeść trochę więcej.- Jest to paradoksalne, ponieważ zazwyczaj, kiedy jesteśmy chorzy, brakuje nam apetytu i automatycznie jemy mniej. Tymczasem gorączka, która jest reakcją obronną organizmu, zwiększa zapotrzebowanie na kalorie i powinniśmy dostarczać sobie więcej energii. Szacuje się, że podczas choroby należy spożywać minimum 10 proc. więcej kalorii niż w normalnych warunkach, żeby organizm miał siły walczyć z zakażeniem - mówi Głaszewska. Nie mogą to być jednak "puste" kalorie. - Należy zwrócić uwagę na jakość żywności. Warto jeść produkty nieprzetworzone, pełnoziarniste oraz starać się zamieniać pokarmy odzwierzęce na roślinne - wyjaśnia Głaszewska. - Generalnie nie ma zaleceń, aby podczas choroby nie jadać mięsa. Rekomenduje się jednak ograniczyć jego spożycie. Przykładowo wykluczyć produkty przetworzone, jak parówki, wędliny, kiełbasy. Niemniej jednak mięso to też są proteiny i aminokwasy, które są bardzo ważne podczas choroby i regeneracji po niej. Chodzi więc o zrównoważenie posiłków. Warto ograniczyć spożycie czerwonego mięsa do 500 g tygodniowo, można natomiast bazować na mięsie drobiowym - dodaje dietetyczka.

3. Dieta dla ozdrowieńców. Poprawia humor i pomaga odzyskać węch

Z kolei według brytyjskiej służby zdrowia (NHS) odpowiednia dieta może wspomóc szybszy powrót do formy u ozdrowieńców. Często konsultacje dietetyczne są jednym z podstawowych elementów rehabilitacji osób po COVID-19, które skarżą się na przewlekłe zmęczenie i spadki nastroju. - Dieta może działać antydepresyjnie i przeciwstresująco - podkreśla Kinga Głaszewska. - Takim pacjentom zaleca się spożywanie produktów w bogatych w tryptofan, aminokwas, który bierze udział w syntetyzowaniu serotoniny. Tryptofan znajduje się w piersi z kurczaka, twarogu, bananach. Bardzo ważna jest też mikroflora jelitowa, która również bierze udział w syntetyzowaniu serotoniny. Dlatego warto wzbogacić dietę o jogurty, kieszonki, sok z kiszonych buraków oraz unikać żywności bogatej w cukry proste - podkreśla ekspertka. Odpowiednia dieta może również pomóc osobom, które po COVID-19 utraciły węch. Zdaniem ekspertów z NHS warto spróbować nowych smaków oraz produktów, których normalnie nie jadamy. Oprócz tego można sięgnąć po pikantne przyprawy oraz produkty o ostrym smaku takie jak cytrusy, ocet, sos miętowy, curry lub sos słodko-kwaśny. Dzięki dodatkowym bodźcom regeneracja węchu może odbyć się znacznie szybciej.

4. Co z witaminą C?

Co ciekawe cytrusy, które tak często postrzegamy jako główne źródło witaminy C, dość rzadko pojawiają się w rekomendacjach ekspertów. - Badania nad witaminą C nie wskazały optymistycznych wyników. Nie ma dowodów na to, że witamina C poprawia odporność, zwłaszcza podczas trwającej choroby - wyjaśnia Głaszewska. Pod tym względem na układ odpornościowy znacznie lepiej wpływają selen oraz cynk. - Nie oznacza to jednak, że witamina C jest bezużyteczna. Jest ona bardzo ważnym przeciwutleniaczem i ma działanie przeciwzapalne. Najlepszymi źródłami witaminy C są papryka, kiwi, cytryny oraz dzika róża - mówi Głaszewska.

5. Co radzi WHO? Sześć prostych zasad dla chorych na COVID-19

Światowa Organizacja Zdrowia przygotowała nowe wytyczne dla pacjentów zakażonych koronawirusem oraz tych w okresie rekonwalescencji po COVID-19.

Jedz różnorodne potrawy, w tym owoce i warzywa

Regularnie spożywaj takie produkty jak pszenica, kukurydza, ryż, rośliny strączkowe (soczewica i fasola), a także dużo świeżych owoców i warzyw oraz niektóre produkty pochodzenia zwierzęcego (np. mięso, ryby, jajka i mleko). W miarę możliwości wybieraj produkty pełnoziarniste, ponieważ są one bogate w cenny błonnik. Na przekąski wybieraj surowe warzywa, świeże owoce oraz niesolone orzechy.

Jedz mniej soli

Ogranicz spożycie soli do 5 gramów dziennie (co odpowiada łyżeczce do herbaty). Podczas gotowania i przygotowywania potraw używaj soli oszczędnie i ogranicz użycie słonych sosów i przypraw (takich jak sos sojowy, bulion lub sos rybny). Jeśli używasz żywności w puszkach lub suszoną, wybieraj odmiany warzyw, orzechów i owoców bez dodatku soli i cukrów. Zabierz solniczkę ze stołu i eksperymentuj ze świeżymi lub suszonymi ziołami i przyprawami, aby dodać potrawom smaku.

Sprawdzaj etykiety na żywności i wybieraj produkty o niższej zawartości sodu.

Jedz umiarkowane ilości tłuszczów

Podczas gotowania zastąp masło (również klarowane) oraz smalec zdrowszymi tłuszczami, takimi jak oliwa z oliwek, olej sojowy, słonecznikowy lub kukurydziany. Wybieraj białe mięsa, takie jak drób i ryby, które zazwyczaj zawierają mniej tłuszczu niż czerwone mięso. Podczas gotowania wycinaj kawałki z widocznym tłuszczem i ogranicz spożycie przetworów mięsnych. Wybieraj mleko oraz produkty mleczne z niską zawartością tłuszczu. Unikaj przetworzonej, pieczonej i smażonej żywności, która zawiera produkowane przemysłowo tłuszcze trans. Podczas gotowania spróbuj gotować na parze lub w wodzie, zamiast smażyć.

Ogranicz spożycie cukru

Ogranicz spożycie słodyczy i napojów słodzonych, takich jak napoje gazowane, soki owocowe i napoje sokowe, koncentraty płynne i w proszku, wody smakowe, napoje energetyzujące i sportowe, gotowa do spożycia herbata i kawa oraz smakowe napoje mleczne.

Wybieraj świeże owoce zamiast słodkich przekąsek, takich jak ciasteczka, ciasta i czekolada. Jeśli wybierzesz inne opcje deserowe, upewnij się, że mają niską zawartość cukru i spożywają małe porcje.

Unikaj podawania dzieciom słodkich pokarmów. Sól i cukry nie powinny być dodawane do żywności uzupełniającej podawanej dzieciom poniżej 2. roku życia i powinny być ograniczone również w starszym wieku.

Zadbaj o nawodnienie

Odpowiednie nawodnienie ma kluczowe znaczenie dla zdrowia. Picie wody zamiast napojów słodzonych cukrem to prosty sposób na ograniczenie spożycia cukru i nadmiaru kalorii.

Unikaj spożywania alkoholu

Alkohol nie jest częścią zdrowej diety. WHO ostrzega, że picie alkoholu podczas walki z chorobą może być bardzo niebezpieczne. Częste lub nadmierne spożywanie alkoholu zwiększa bezpośrednie ryzyko obrażeń, a także powoduje długoterminowe skutki, takie jak uszkodzenie wątroby, rak, choroby serca i choroby psychiczne. Nie ma bezpiecznego poziomu spożycia alkoholu. Również po chorobie powinniśmy z niego zrezygnować na jakiś czas, by organizm mógł w pełni odzyskać siły.

https://portal.abczdrowie.pl/co-jesc-podczas-covid-19-i-rekonwalescencji-zalecenia-who

Koronawirus. Jak wygląda rekonwalescencja po COVID-19?

Przebieg COVID-19 może być bardzo różny. Jedni przechodzą go bardzo łagodnie, drudzy źle znoszą infekcję i wymagają hospitalizacji. Chorzy także w różnym czasie wracają do zdrowia. Jak wygląda rekonwalescencja pacjenta z COVID-19?

Badania pokazują, że ogromna grupa pacjentów z COVID-19 nie potrzebuje specjalistycznej pomocy i może leczyć się w domowym zaciszu. Ale nie jest to reguła. Każdy pacjent może znosić chorobę inaczej i inny może być jej przebieg. Osoby, u których infekcja COVID-19 była łagodna, szybciej wracają do zdrowia i codziennych obowiązków. Pacjenci z ciężkim przebiegiem COVID-19, mogą potrzebować znacznie więcej czasu.

Koronawirus. Od czego zależy przebieg infekcji?

Na to pytanie nie ma jednoznacznej odpowiedzi. Jedne badania wykazują, że kluczowe znaczenie mają geny, inne, że grupa krwi, a jeszcze inne wskazują na przebyte niegdyś przeziębienia. Na początku pandemii sporo mówiło się o szczepionce na gruźlicę. Część badaczy sądziła, że w krajach, w których obywatele otrzymywali taką szczepionkę, pandemia ma łagodniejszy przebieg. Niestety badania przeprowadzone na Uniwersytecie Kalifornijskim obaliły tę teorię. Naukowcy - na przykładzie Szwecji, która w połowie lat 70. XX wieku zaprzestała szczepień na gruźlicę - dowiedli, że odsetek osób zaszczepionych i nie, które wymagały hospitalizacji lub zmarły z powodu COVID-19, był niemal identyczny.

Koronawirus. Jak długo trwa COVID-19?

Czas, który organizm będzie potrzebował na pokonanie COVID-19, zależy przede wszystkim od skali i siły dolegliwości. W ocenie Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) przeciętny pacjent z lekkim przebiegiem COVID-19 wraca do zdrowia w przeciągu maksymalnie dwóch tygodni (zdarza się, że chorzy odzyskują siły już po tygodniu). Mimo że gorączka mija po siedmiu dniach, to kaszel może utrzymywać nawet kilka tygodni. Część pacjentów - po pokonaniu choroby - odczuwa jeszcze zmęczenie i wykonywanie codziennych czynności jest dla nich trudniejsze. W przypadku pacjentów z dusznościami (szacuje się, że COVID-19 nasila się między 7. a 10. dniem od pojawienia się infekcji), którzy wymagają hospitalizacji i podania tlenu, powrót do zdrowia może trwać od dwóch do 8 tygodni. Chorzy, którzy trafili na oddział intensywnej terapii i zostali podłączeni do respiratora - z danych Światowej Organizacji Zdrowia wynika, że 1 na 20 chorych wymaga takiej pomocy - na powrót do formy sprzed zakażenia mogą potrzebować nawet półtora roku.

Koronawirus. Kogo można uznać za ozdrowieńca?

Ozdrowieniec to osoba, u której ustąpiły objawy choroby, tym samym może ona rozpocząć rekonwalescencję. Kiedy można powiedzieć, że chory pokonał już chorobę? Zgodnie z definicją amerykańskiego Centra Kontroli i Zapobiegania Chorobom (CDC) za zdrową uznaje się osobę, która spełnia następujące kryteria:

- od wystąpienia pierwszych objawów choroby minęło co najmniej 7 dni;
- w przeciągu ostatnich 72 godzin nie było gorączki;
- nie ma innych objawów, takich jak kaszel lub duszność.

Dodatkowa za osobę zdrową uznaje się tę, która w dwóch kolejnych testach wykonanych w 24 godzinnym odstępie uzyskała wyniki negatywne.

Koronawirus. Jak zachowywać się w czasie rekonwalescencji?

Tak naprawdę nie ma żadnych specjalnych wytycznych odnośnie rekonwalescencji pacjentów z COVID-19. Jedyne, o czym muszą pamiętać, to o przestrzeganiu zdrowej i zbilansowanej diety. Powinna ona być lekkostrawna i obfitować w warzywa, owoce oraz produkty z pełnego ziarna. Należy także przyjmować dużo płynów.

Osoby, które dopiero co pokonały COVID-19, nie powinny się forsować (niektórzy pacjenci jeszcze przez dłużysz czas odczuwają nieprzyjemne dolegliwości). Dlatego bardzo ważny jest odpoczynek i umiarkowany wysiłek fizyczny (lekarze zachęcają do spacerów - początkowo powinny być krótkie - ok. 5 minut, z czasem można je stopniowo przedłużać).

Ponieważ koronawirus uszkadza głównie układ oddechowy, część pacjentów może wymagać specjalistycznej rehabilitacji pulmonologicznej. Na tę chwilę prowadzi ją jeden szpital w Polsce, w Głuchołazach.

Koronawirus. Czy ozdrowieniec może odczuwać jeszcze jakieś objawy?

Pokonanie infekcji nie zawsze jest równoznaczne z końcem problemów ze zdrowiem. U części pacjentów obserwuje się tzw. długi COVID-19. To sytuacja, w której chory jeszcze przez pewien czas (nawet kilka miesięcy) odczuwa dolegliwości typowe dla COVID-19, mimo że nie jest już nosicielem groźnego wirusa. Dlaczego tak się dzieje? To pytanie także pozostaje bez odpowiedzi, ale w ocenie badaczy z King's College London można przewidzieć, u kogo rozwinie się długi COVID-19. Przeprowadzona przez nich analiza pokazała, że ciężkim i długim przebiegiem COVID-19 przemawiają:

- zmęczenie;
- ból głowy;
- problemy z oddychaniem;
- ochrypły głos;
- bóle mięśni.

Więcej informacji na ten temat znajdziecie w naszym materiale: Koronawirus: 5 objawów, które zwiastują ciężki i długi przebieg COVID-19

Trzeba sobie zdawać sprawę, że koronawirus i choroba, którą wywołuje, mogą wywołać szereg powikłań. Coraz częściej mówi się, że infekcja może mieć negatywny wpływ na nie tylko na płuca, ale także serce, nerki czy cały układ nerwowe. U niektórych osób powikłania pojawiają się od razu, a u innych mogą dać o sobie znać dopiero po pewnym czasie.

https://zdrowie.tvn.pl/a/jak-wyglada-rekonwalescencja-po-covid-19

WSZYSTKO O ZDROWIU

Lucjan Malinowski, autor zbioru, którego fragmenty prezentujemy wybierając się w 1869 roku w słynną podróż etnograficzną na Śląsk poruszał się śladami Józefa Lompy. Byłoby wspaniale, gdyby pamięć o tym wspaniałym Ślązaku nie zaginęła!

Podania

Bajki zwierzęce

Pomoc zwierząt przy rozeznaniu najmłodszej królewny

Był to jeden król i miał trzy pryncesy. Jak dorosły, ludzie się trefili. A wszystkie te trzy pryncesy były jednakie, że ich żaden rozeznać nie mógł.

I był zaś jeden król. Ten miał też trzech prynców. Tak nastarszy tam szedł i padał, iże ich on rozezna, ale ich nie poznał i tak tam życie utracił.

Tak zaś ten drugi brat jego tam szedł, zaś też ich chciał poznać, ale ich nie rozeznał i tak zaś to życie utracił. Ten namłodszy mówił swemu ojcu:

- Teraz pódę ja, kochany ojcze.

Ale ojciec nie chciał go puścić i mówił mu, iż już dwóch pozbył:

- Tak byś i ty tam życie zostawił.

Ale on go bardzo prosił i nie dał się namówić, jeny szedł. Przyszedł do jednego lasu i znadł tam zdechłego konia. Wele tego konia były zwierzęta: lew, orzeł, niedźwiedź, zając a Mrowiec, co się już tam pół roku tym dzieliły a nie mogły się podzielić. Jak on ich mijał, to się bardzo bał, ale mu to nic nie zrobiło. Jak kęsek odszedł posłali za nim zająca, iżby się wrócił nazad a podzielił ich tym koniem. Ale on się bardzo bał, nie chciał się wrócić. Zając sam nazad przyleciał i mówił tym zwierzętom, iże się ten z nim nie chciał wrócić, iżby go roztargały. Tak jeszcze raz zająca posłali a przykazali mu, iż go ma ze sobą przywieść, bo jak z nim nie wróci, to nieszczęśliwy będzie. I wrócił się z nim. Tak go te zwierzęta prosiły, żeby ich podzielił. On wziął zadnią kitę, dał ją lwowi, a niedźwiedziowi drugą, a orłowi pierwą przednią, a tę drugą zającowi, a ten kadłub Mrowcowi. I tak mu za to dziękowały, iże ich bardzo równo podzielił. Lew dał mu ze siebie sierści a niedźwiedź też. Orzeł mu dał trzy pióra, a zając też parę sierści, a Mrowiec mówił:

- Cóże ja ci mam dać? Dam ci jedną nogę, bo mam ich sześć.

I tak im za to podziękował, a one mu mówiły, jak na co z tego wezdrzy, to się w to obmieni. I wezdrzał przódziej na sierść lwa i obmienił się i leciał tak długo, aż mu się zmierzło. Tak się zaś potem obmienił w niedźwiedzia i leciał. Jak mu się zmierzło, obmienił się zaś w zająca i leciał tak długo, aż przyleciał ku jednemu morzu i tak se myślał:

- Teraz się muszę nazad wrócić.

Bo zapomniał, iż miał te pióra z orła. Tak se to rozwinął i uzdrzał te pióra. Obmienił się w tego orła i leciał aż do królewskiego pałacu do ogrodu. Tam prawie siedziały wszystkie trzy pryncesy i tak go wszystkie wraz uzdrzały. I mówi ta nastarsza tym drugim:

- Mie by się ten piękny ptaszek należał, boch ja najstarsza.

A ta postrzednia mówiła:

- Abo mie, bom je postrzednia.

A namłodsza mówiła:

- Mie, boch je namłodsza.

Jak to wymówiła, siadł jej ten orzeł na klin. Z wielką radością szły wszystkie do ojca powiedzieć mu to. Ojciec kazał go do klatki wsadzić i do jej izby nad jej łóżko powiesić. Bardzo jej pięknie śpiewał. Jak przyszło na wieczór, jak ona spać przyszła, obmienił się w Mrowca i wylazł z tej klatki. I obmienił się w prynca, wlazł ku niej na to łóżko i mówił, jakby to szło, żeby się dostali. Mówił jej, iż ma tę klatkę wziąć ze sobą, jak stanie do ogrodu, a to on potem furgnie (furgnąć - ulecieć). Powiedziała mu, iż ten ojciec jej mu powie, iż ich ma rozeznać. I tak mu mówiła:

- Ja se na ten mały palec zawiążę kęsek czerwonego jedwabiu, to mie ty poznasz, jak się będziemy przez izbę przebiegać.

Jak przyszedł i meldował się tam, tak go się ten ojciec pytał:

- Kiera jest ta namłodsza?

Przebiegły się raz, nie poznał jej. Przebiegły się drugi raz, też jej nie poznał. Tak, jak się trzeci raz przebiegły, kiwła tym małym palcem, poznał ją i powiedział:

- Ta je ta namłodsza.

Tak się król nad tym radował, iże ten prync o życie nie przyszedł; nie pomogło, jeny wesele robić. Puścił mu całe królestwo i (ten) został królem.

O złotym ptaku, który uleczy ojca

Był jeden król i miał wielki ogród. W tym ogrodzie miał złotą jabłoń i złote jabłka rodziła. Ale dycki mu się te jabłka każdą noc z jabłoni po jednym traciły. Tak już nie było, jeny trzy. Tak chciał ten król je zostawić.

Miał trzech synów: dwa mądrzy a jeden głupi. I tak mówił:

- Mili synowie, musicie każdy jedną noc wachować tych złotych trzech jabłek .

Najstarszy wziął se skrzypkę i wlazł na jabłoń i grał, coby nie usnął. Jak przyszła ta godzina, przyszła mgła na niego, przestał grać i zasnął. Nie trwało długo. Ocucił, pozderzał do góry, już jabłko było ukradzione. Zlazł we smutku, wszedł do ojca i powiedział, że ktoś przyszedł, jabłko z jabłoni wzion. Na drugą noc poszedł drugi. Wzion ze sobą bas, rzezał tak na nim, aże dudniało, coby przecę kogo odstraszył. Tak zasnął, jak ten pierwszy. Przenucił, widzi ino jedno jabłko. Poszedł do ojca, mówił, że i onemu ktoś jabłko wzion. Poszedł ten trzeci, co był głupi. I ojciec go na wachę posłał, wzion ze sobą fajfkę, co miary tabaki do niej wlazło, zapalił i kurzył. A na głowę wokoło siebie, po tej jabłoni, cierniówki potkał, co jakby się zdrzemnął, to by się żgnął i to ocucił. Ale jednak przyszła na niego ta mgła, jak na pierwszych. Poczon się zdrzemnąć, wejrzy wtem, widzi tu prawie ptaka. Chycił, ale tylko jedno piórko z niego dostał, a ptak uciekł. Było piórko złote. Szedł do ojca pokazać. Jak go ociec ujrzał, mówi sobie:

- Złote piórko, musi też być i złoty ptak.

Bardzo się zafrasował i do ciężkiej niemocy wpadł. Przyszli doktorowie do leczenia, ale nic nie pomogło. Dziepiero na ostatku mu przyszło do jego myśli, że prędzej nie ozdrowieje, podwiela tego złotego ptaka nie uzdrzy. Zaraz posłał po trzech synów, mówił do nich, że mają się obrać w daleką podróż, szukać tego złotego ptaka. Tak ci dwa mądrzy nabrali bogactwa, piękne oba konie i jechali szukać złotego ptaka. Przyjechali do miasta, pili, jedli, grali w karty, muzykę i tańce miłowali. A ten głupi wzion ze sobą kulawą kobyłkę, do obrusa chleba, kąsek mięsa, a do kabzy trochę pieniędzy i jechał inszą drogą.

Przyjechał ku jednemu lasu, była tam przed tym lasem zielona łąka a szeroki pień. Zlazł z tej kobyłki, puścił ją do trawy, aby trochę zmocniała. On też siadł na szeroki pień, ozwinął swój obrus i jadł swój chleb z mięsem. W tym lesie był wilk, poczuł konia, prynca i te jedzenie. Stanął na niego z daleka a zaglądał, coby mu to dał, bo mu się też jeść chciało. Prync się obezdrzy i widzi wilka. Zląkł się bardzo, pomyślał sobie, że tu będzie jego śmierć i jego kobyłki. Ale ukrajał kąsek chleba i rzucił mu z daleka. Wilczaszek się przybliżył zaś bliżej tak, aże wszystko miły książę, co miał, wilczaszkowi rozdał. Jak już miał precz jechać, tak do niego wilczaszek przemówił:

- Pryncu ukochany, ty jedziesz szukać złotego ptaka, ale jak ty chcesz wszyckę swoję pracę, by za darmo (nie) była, tak ostaw tukaj swoją kobyłkę i siednij na mnie. Obróć się gębą na zadek, bo ja tak ostro z tobą polecę, jakbyś siedział przód gębą, to byś się od luftu (luft - wiatr, przeciąg, pęd powietrza) zadusił.

W oka mgnieniu przyjechali na wysoką górę i pokazował mu piękny wysoki pałac i powiadał mu:

- Widzisz, kochany synu, w tym to pałacu jest twój ptak złoty, to idź, ale zrób tak, jako ci każę. Ten ptak jest bardzo we starej, szpetnej klatce. Tak nie patrz niczego, jak tam przyjdziesz, iny bier tak, jak na ścianie wisi.

Tak się przyobiecał, iże tak uczyni. Ale jak tam przyszedł, widział tak pięknego ptaka w takiej szpetnej klatce, pomyślał sobie, takiego pięknego ptaka w takiej szpetnej klatce ojcu do dom przyniosę. Uzdrzał tam piękne klatki, jak na ścianie wisiały, mówił sobie:

- Przecęć by to piękniej było, kiedy złotego ptaka w pięknej klatce ojcu przywiozę.

Począł tego ptaka z tej szpetnej klatki wypuszczać, a go do pięknej klatki wsadzać. Poczon ten ptak bardzo strasznie wrzeszczeć, usłyszeli wachlarze onego zamku, dopadli księcia z ptakiem i mówili:

- Co ty tu chcesz? Przyszedłeś kraść naszemu panu jego klejnoty?

Przywiedli go przed pana swojego i powiadali, iże jego w tej izbie z tym ptakiem dopadli. Pan się go pytał, czemu to tak zrobił, że bez jego wiedzy do izby wlazł, taką śmiałość wielką zrobił, (a ten) opowiedział wszystko, co się z jabłkami działo i jako z jego ojcem doma jest, że dla ptaka choruje. A jak go nie przyniesie, to tam możno nasz ojciec kochany dlatego umrze.

- Tak proszę miłego pana o tego złotego ptaka.

Pan mu mówił:

- Miły pryncu, jest to rzecz niemożna, dać tak drogiego ptaka za darmo. Ale wiesz, jest jeden pan i ma złotego konia, jeśli mi go przywiedziesz, to dam ci tego ptaka.

I szedł prync smutny ku wilczaszkowi na wysoką górę, padał mu wilczaszek:

- Gdzie masz ptaka?

A smutny prync powiadał:

- Kiebych był słuchał, jakeś mi mówił, to bych go był miał. Dopadli mie sługowie, oddali mie panu swojemu i mówił mi ten pan, że tu jest złoty koń, jeśli mu go przywiozę, to mi da ptaka. Tak cię się radzę, wilczaszku kochany.

Wilczaszek mu odpowiedział:

- Tu a tu na lewej stronie, jest tam czarny las, jest ci tam zamek z tym koniem. Bież a weź go jak stoi i przywiedź go do mnie.

Poszedł miły prync do owego zamku i widział konia pięknego. Cały złoty od pięt do głów, przy żłobie stoi. Terazki we szpetnej udzie był obleczony. Pryncowi się to nie zdało. Uździał piękną uzdę wisieć, chciał go przyoblec do niej. Tak złoty koń zaczął bardzo rżeć i kopać, sługowie ocucili i szli obezdrzeć do masztalnie i onego dopadli. Nieco mu tam nakładli, bo myśleli, że złodziej, przywiedli go przed Panica młodego. Mówili, że go przy tym koniu chycili, a (ten) pytał go:

- Panie miły, czemu ty przyszedł po tego konia?

On mówił, że go chce zawieść za złotego ptaka, (a ten mu) powiadał:

- Panie, możesz go dostać, jeśli mi to uczynisz, co ja ci każę. Jest tu panna w tym mieście, co go niedaleko widzisz. jest pięknej urody, szumna i przyjemna. Jeśli mi ją sprowadzisz, daję ci za nię złotego konia.

Poszedł we smutku ku wilkowi na wysoką górę, bardzo smutny powiedział:

- Wilczaszku, chciałech przywieźć konia tobie w pięknej uździe. Chycili mie słudzy, zeprali mie wiela chcieli, aże mie moja głowa boli i zawiedli mie do pana. Pan mi taką rzecz zadał: ma tu być panna pięknej urody w tym mieście, kazał mi ją przywieść do siebie za tego konia.

Mówił wilczaszek:

- Zostaniesz tukaj. Umienię ja się za ciebie, bo ty byś tego nie wyczynił. Wszycka rzecz była za darmo.

Umienił się za pięknego panica i szedł na miasto ku jednej studni. Przyszła ta panna po wodę i prosił, żeby mu się dała napić. Ona mu podała zbanek do ręki, on ją uchwycił pod paże i wrzucił na ramiona swoje. Stał się wilkiem, przywiózł ją na górę wysoką. Teraz ku tej (pannie mówił):

- Panno, będziesz tu, my pójdziemy z pryncem do tego zamku.

Umienił się wilczaszek tak w piękną pannę, jak ta była. Zawiódł ją panicowi i prosił, żeby mu dał złotego konia za tą pannę. Panic się bardzo radował, kiedy pannę dostał, bo ję nad wszyckie panny w mieście był miłował. Dał mu konia, przy nim siadł na niego i przyjechał ku górze. . Wilczaszek prędzej tam był jak prync z koniem, bo się zaś przemienił za wilka i mówił:

- Panno, to masz konia, dzierż go, aż my przyjedziemy – mówi – siednij prync na mnie i pojedziemy po ptaka.

I zmienił się w złotego konia i zawiódł go prync do tego pana za złotego ptaka. Jak pan uzdrzał tak konia pięknego, byłby mu dał, kieby był chciał i trzy insze ptaki za tego złotego konia, ale mu dał tylko tego, o którego przedtem był prosił.

Ledwo on pod górę z ptakiem przychodził, już wilczaszek na górze był i mówił:

- Widzisz, pryncu, jach ci się do twojej rzeczy do wszystkiego dołożył, terazki weź pannę i ptaka, siednij na konia i jedź do twojego miłego ojca, ale ci mówię: nie wykupuj mięsa na gościńcu.

I zniknął od niego. Jedzie prync z panną i ptakiem do ojca. Przyjechał do bogatego miasta i pytał się na gościńcu, co tu nowego u was? Mówili mu ludzie, że dwóch panów, co w paru tygodniach tu przyjechali, bardzo moc się zadłużyli i na szubienicę o godzinie dwanast ich powiodą. Mówił do tej panny:

- I my się przyzdrzymy, co to za panowie, co oni za wielką winę porobili.

Przydzie ta godzina, wielki tłum ludu się garnie, postrzodku wojsko, a między nimi ci dwa panowie. Przypatrzy się miły prync i mówi pryncesie:

- Dlaboga, to są moi bracia!

Przebija się przez tłum ludzi ku srogiemu katowi, żeby byli uwolnieni bracia jego. On wszycko za nich chce zapłacić. Na to kat ich powrócił nazad i byli uwolnieni. Wzion ich ze sobą, wykupił konie i wszyckie insze jeich bogactwa. Przyjechali aże w to miejsce, jak tam ta łąka była, gdzie kobyłka żarła przy tym pniu szerokim. Mówił prync do bratów:

- Tu mie moje wszycko szczęście przy tym pniu, na tej łące spotkało, bo przyszedł wilk i dałem mu pożrać chleba i kąsek mięsa. Za to mi to wszycko dał co widzicie, moi bracia: tę pannę, konia i ptaka wyprawił.

Ci dwa mu tego zawiścili, mówili sobie:

- Zabijma go tu na tej łące i porąbma go na kęski. Weźmiemy konia z pryncesą i z ptakiem i przywieziemy to ojcu.

Pryncesa się im przysłuchnęła, ale się powiedzieć bała pryncowi. Tak go wzieni i zabili. Porąbali na same kąski i pryncesie bardzo przygrażali, jak na nich doma powie:

- Ty mi się tu musisz, prynceso, zaprzysiąc, że na nas przed naszym ojcem doma nie wyzdradzisz.

Tak się zaprzysięgła, że na nich nie powie, jeny, że to oni te wszyckie rzeczy wyrobili. Przyjechali do dom. Uzdrzał te wszystkie piękne rzeczy, tak ociec, wylazł w choroby. Zaraz był zdrowy. Kuczowie musieli postawić konia złotego do pięknej izby, pryncesę jeszcze (do) piękniejszej, a ptak do królewskiego pałacu. Koń wraził głowę pod żłób, bo się smucił, że nie widział swojego pana. Panna to samo, chodzi po izbie od okna do okna, zagląda, kieby miłego prynca, co porąbany, widziała.

Ptak także nie śpiewał nic, bo się smucił o prynca.

Ten prync porąbany leżał na tej łące i przyszedł wilczaszek ku niemu, powiadał:

- Widzisz, młodzieńcze, żadnych rzeczy, coch ci radził, nie wytrzymałeś.

Ale poczon zlepiać kąseczek ku kąseczkowi, aże zlepił całego. Podźwignon go, wstał miły prync, siadł sobie na ten pień, oddychnął i mówi:

- O bracia moi, za moje dobre, coch ja was od śmierci wykupił, wy mnie ją dali. Ale Pan Bóg dobry, Jach jest przy życiu. Was skarze ojciec mój, jeśli jeszcze żyje.

Ta kobyłka tam jeszcze była na tej łące i żarła. Siadł se na nię i wilczaszka przeżegnał. Bieży za nim wilczaszek miły i mówi:

- Stój, stój, mój pryncu, muszę ci coś powiedzieć, pamiętaj o mnie, bo się chnet będziesz żenić, a ja przyjadę na twoje wesele.

Jechał prync, przyjechał do domu. Uzdrzeli go bracia jego, byli prawie w ten czas w ogrodzie i zaglądali na tę złotą jabłoń. Obezdrzeli się za siebie, a tu widzą brata jechać na tej kulawej kobyle. Oj, jak się ci przelękli, aże oba zbladli. Nie wiedzieli, co robić mają. Przyjechał prync przed pałac. Wtem go panna uzdrzała, nie dźwierzami, od miłości oknem ku niemu skoczyła, jak najwyżej ręki do góry ku niemu wyciągła, mówiła:

- Mój miły pryncu, tyś prawie z martwych powstał.

Bardzo się śmiała, że swojego miłego prynca widziała. Jak koń dosłyszał słowo jego, ze żłobem z izby wypadł ku niemu prosto. Ptak bez ten czas nic nie śpiewał, jak uzdrzał prynca, trzaskał w klatce i śpiewał bardzo. Król się ździwił, co się to robi. Wezdrzy oknem na plac; tu widzi syna jego głupiego, konia i pannę przy nim, pytał się, co to za rzecz. I razem panna mówiła:

- Królu kochany i ojcze miły, to jest ten prawy, ale ci drudzy bracia dwa tego, co widzisz, na pniu w lesie zabili.

Tak król dał ich zazwać i pytał ich:

- Czemuście to brata swego zabili, a on jest dobry prync mój, on to wszystko wyczynił.

Książę miły zbliżył się ku ojcu, pokazał swoje ciało, jakie było zranione i porąbane. Tak dał przywieść cztery konie, do każdego dwóch. Każdemu za jedną nogę zaprzągnąć i kazał ich rozerwać.

- Zakąście śmierć zasłużyli, a terazki prynceso miła, weź mego syna za swego męża, i ja mu puszczam całe królestwo. On ci będzie twoim dobrym mężem.

Było wesele. Przy tym weselu zewsząd się zjeżdżali rozmaici panowie i królowie. Mają wyjeżdżać do ślubu, a on prync wyzdrzy ku lasu i widzi wilka swojego. Bieży z radością do pałacu, bierze szklankę wina, nosi mu i kąsek kołacza, a wilczaszek mówi:

- Jach po to nie przyszedł, ale coch ja mógł, toch ja ci pomógł. Ale o co ja cię proszę, to mi to uczynisz. Dobądź twój miecz a utniesz mi głowę, to będzie moja zapłata od ciebie.

Mówi prync:

- Tego nie uczynię za twoje dobro, coś mi uczynił. Ja ci mam głowę uciąć? Abych razem umierał, tego ja tobie nie zrobię.

Mówi wilczaszek:

- Mój synu miły! To być musi, przeciech ja jest stary, a tyś młody. Jak mie nie utniesz głowy mojej, to by ani tobie, ani mnie nie były grzechy nasze od Pana Boga odpuszczone. Bierz miecz a ścinaj.

I dobył miecza, z wielką trwogą ucion głowę wilczaszkowi i wyleciał biały gołąbek. Bardzo mu pięknie za wszystko dziękował i powiadał mu:

- Syneczku miły, Jach jest twój starzyk (starzyk - dziadek).

Poleciał precz i nie ma nic.

Źródło: „Powieści ludu na Śląsku” Wydawnictwo Literackie, Kraków 1953. c.d.n

SPRAWOZDANIE z PRAC BURMISTRZA i URZĘDU

za okres od 16 grudnia 2021r. do 19 stycznia 2022r.

Referat Inwestycji

1. PRZEBUDOWA ULICY OFIAR TERRORU NA ODCINKU OD NR 85 DO NR 91

Wykonawca robót - firma A&M Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Mateusz Kuhn z Krzyżanowic - prowadzi roboty drogowe. Wykonano roboty rozbiórkowe nawierzchni z kostki kamiennej, nawierzchni chodników oraz obrzeży chodnikowych.

Wykonano podbudowę z kruszywa na powierzchni 402 m^2 oraz wzmocniono podłoże gruntowe na powierzchni 482 m^2. Wykonano kanalizację sanitarną Ø 200 mm na całym odcinku.

Termin realizacji robót budowlanych: 30 kwietnia.

Wartość umowy: 1 296 054,30 zł.

2. PRZEBUDOWA TERENU PRZY ZBIORNIKU WODNYM „MACHNIKOWIEC" CELEM UTWORZENIA MIEJSCA USŁUG SPOŁECZNYCH – ETAP II

Wykonawca robót budowlanych - Zakład Produkcyjno-Remontowo-Budowlany Artur Marcinek - zrealizował roboty związane z:

- montażem prefabrykowanych stopni betonowych od strony punktu widokowego,
- wykonaniem stóp fundamentowych pod zadaszenie w obrębie punktu widokowego,
- wykonaniem pokrycia stropodachu budynku magazynowo-sanitarnego,
- murowaniem ścianek działowych w pomieszczeniach sanitarnych wyżej wymienionego budynku,
- montażem instalacji wodno-kanalizacyjnych w budynku,

Obecnie prowadzone są roboty związane z:

- wykonaniem podbudowy nawierzchni utwardzonej przy schodach od strony tarasu widokowego,
- montażem instalacji elektrycznej budynku magazynowo-sanitarnego.

W najbliższym czasie Wykonawca planuje montaż zadaszenia punktu widokowego oraz prowadzenie robót wykończeniowych wewnątrz budynku magazynowo-sanitarnego.
Na zadaniu prowadzony jest nadzór inwestorski i autorski.
Termin umowy, tj. wykonanie robót budowlanych wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie upływa w dniu 29 kwietnia.
Wartość umowy: 1 642 000,00 zł.

3. ROZBUDOWA I MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIASTA - III ETAP

Zgodnie z planem zamówień, wybór wykonawcy robót budowlanych na przedmiotowym zadaniu przewiduje się w II kwartale 2022 r.
Naprawa szkody spowodowanej ruchem zakładu górniczego określona w zawartej ugodzie z PGG KWK ROW Ruch Rydułtowy nastąpi również w roku 2022.

4. PRZYŁĄCZENIE BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OSIEDLU KAROLA DO CIEPŁOCIĄGU WRAZ Z ICH TERMOMODERNIZACJĄ

Wykonawca robót budowlanych - Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe „Ecomplex" Ewa Grinspek z siedzibą w Łukowie Śląskim - w dniu 16 grudnia 2021 r. zgłosił zakończenie robót budowlanych i gotowość odbiorową. W dniu 22 grudnia 2021 r. rozpoczęły się czynności odbiorowe. W dniu 31 grudnia 2021 r. dokonano odbioru końcowego całości zadania.

Wartość umowy na roboty budowlane wraz z podpisanymi aneksami: 6 006 880,09 zł brutto.

Trwa rozliczenie inwestycji.

5. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ W MIESZKALNYCH BUDYNKACH KOMUNALNYCH

Budynek przy u. Barwnej 1
Wykonawca robót, firma FOBUD, zakończył roboty związane z wykończeniem stropów pomieszczeń mieszkań na poddaszu. Zakończono prace związane z instalacjami c.o. Z uwagi na zimowe warunki atmosferyczne Wykonawca wnioskuje o przesunięcie terminu wykonania robót związanych z frontową elewacją ceglaną oraz z opaską wokół budynku. W najbliższym czasie zostanie zawarty aneks na roboty dodatkowe oraz przesunięcie terminu wykonania robót do 15 kwietnia.

Budynek przy ul. Gen. Józefa Bema 6,6a i Gen. Józefa Bema 28
Dla budynku przy ulicy Gen. Józefa Bema 6/6a trwają prace projektowe wykonywane przez Studio Architektury Bober Waldemar Bober.

Wartość umowy: 10 824,00 zł

Termin opracowania: 29 marca.

Dla budynku przy ulicy Gen. Józefa Bema 28 trwają prace projektowe wykonywane przez DSW Projekt Sp. z o. o.

Wartość umowy: 6 900,00 zł

Termin opracowania: 15 luty.

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 49 i 70, budynek przy ul. Adama Mickiewicza 6, budynek przy ul. Bohaterów Warszawy 38,
Trwają prace projektowe wykonywane przez Studio Architektury Gamma Sp. z o. o. z Białegostoku. Termin opracowania dokumentacji dla termomodernizacji wyżej wymienionych budynków upłynął w dniu 10 stycznia.
Wartość każdej z umów: 41 820,00 zł.

Budynek przy ul. Raciborskiej 242, 244 i 427
Dla każdego z budynków trwają prace projektowe wykonywane przez Studio Architektury Gamma Sp. z o. o. z Białegostoku. Termin opracowania dokumentacji dla termomodernizacji wyżej wymienionych budynków upłynął w dniu17 stycznia.
Wartość każdej z umów: 39 360,00 zł.

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 49
Trwają prace projektowe dla przedmiotowego budynku. Dokumentację projektową opracowuje Studio Architektury Bober Waldemar Bober z siedzibą w Radlinie. Wartość umowy: 41 451,00 zł.
Termin realizacji: do 18 czerwca.

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 78
Dla budynku przy ulicy Ofiar Terroru 78 trwają prace projektowe wykonywane przez Studio Architektury Bober Waldemar Bober.

Wartość umowy: 29 151,00 zł

Termin opracowania: 29 maja.

6. MODERNIZACJA BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2

W dniu 10 stycznia podpisano umowę na roboty budowlane z konsorcjum: lider konsorcjum Jerzy Brzoska prowadzący działalność

gospodarczą pod firmą: Firma Usługowo - Handlowa "B.I.T" Jerzy Brzoska z siedzibą w Czernicy, partner konsorcjum: Grupa MJM Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Czernicy, reprezentowane przez : Jerzego Brzoskę.
W dniu 12 stycznia został przekazany teren budowy.
Wartość umowy: 3 442 740,22 zł brutto
Termin zakończenia robót: 10 sierpnia.

8. MODERNIZACJA DROGI OSIEDLE ORŁOWIEC OD BUDYNKU NR 76 DO BUDYNKU NR 94

Wykonawca prac projektowych, firma ML DESIGN Piotr Lilla, złożył wniosek o pozwolenie na budowę w zakresie budowy kanalizacji deszczowej oraz przebudowy dróg wewnętrznych i muru oporowego.

Termin opracowania dokumentacji i uzyskania pozwolenia na realizację robót: do 28 lutego.

Wartość umowy: 22 000,00 zł.

9. MODERNIZACJA OSIEDLA NA WZGÓRZU

W dniu 11 stycznia zawarto umowę z firmą Usługi Projektowe „Kołodziejska-Derbis" z Wodzisławia Śl. na opracowanie aktualizacji przedmiaru i kosztorysów inwestorskich na kwotę 2 000,00 zł. Termin opracowania – do 28 stycznia.

10. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU KOMUNALNEGO – OSIEDLE KAROLA 21 w RYDUŁTOWACH

Złożono wniosek o dofinansowanie zadania w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Planowane rozstrzygnięcie – i kwartał 2022 r.

11. MODERNIZACJA UL. NOWEJ

Toczy się postępowanie w sprawie udzielenia zgody na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych.

12. MODERNIZACJA UL. BOLESŁAWA KRZYWOUSTEGO

Planuje się pozyskanie środków z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

13. BUDOWA PUNKTU PRZESIADKOWEGO PRZY UL. OFIAR TERRORU

Został przygotowany opis przedmiotu zamówienia na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę budynku punktu przesiadkowego na terenie byłego dworca PKP wraz z niezbędnym zagospodarowaniem przyległego terenu i uzyskaniem stosownego zezwolenia na realizację robót oraz pełnienie nadzoru autorskiego.

Wartość inwestycji: 1 415 589,18 zł.

14. POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI ZAMIESZKANIA – ADAPTACJA SZTOLNI ĆWICZEBNEJ NA STRZELNICĘ SPORTOWĄ

Inwestycja została ujęta do realizacji w ramach Programu Rozwoju Lokalnego.

W dniu 27 grudnia 2021 r. wszczęto postępowanie na opracowanie dokumentacji projektowej obejmującej zmianę sposobu użytkowania pokopalnianej sztolni ćwiczebnej na strzelnicę sportową. Termin składania ofert: 17 stycznia. Złożono 3 oferty cenowe. Trwają prace komisji.

Wartość inwestycji: 747 917,95 zł.

15. WYKONANIE PODNOŚNIKA SCENICZNEGO W BUDYNKU RYDUŁTOWSKIEGO CENTRUM KULTURY „FENIKS"

Inwestycja została ujęta do realizacji w ramach Programu Rozwoju Lokalnego. w ramach inwestycji planuje się dostarczenie i montaż podnośnika scenicznego w sali teatralnej.

Wartość inwestycji: 53 508,20 zł

16. ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW POPRZEMYSŁOWYCH W REJONIE BYŁEGO SZYBU LEON III POD BUDOWĘ OSIEDLA MIESZKANIOWEGO

Inwestycja została ujęta do realizacji w ramach Programu Rozwoju Lokalnego. Przygotowuje się materiały do ogłoszenia przetargu nieograniczonego na opracowanie dokumentacji projektowej na realizację inwestycji drogowej realizowanej w trybie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tzw. ZRID).

Wartość inwestycji: 2 884 826,31 zł

17. BUDOWA UL NOWEJ NA ODCINKU OD UL. ORLOVSKIEJ DO UL. STREFA GOSPODARCZA CELEM UDROŻNIENIA TERENÓW INWESTYCYJNYCH

Inwestycja została ujęta do realizacji w ramach Programu Rozwoju Lokalnego. Celem przedsięwzięcia jest budowa odcinka drogi publicznej o długości około 600 m, wyposażonej w urządzenia bezpieczeństwa ruchu, system odwodnienia oraz oświetlenie uliczne. Dzięki budowie odcinka drogi zostaną udostępnione nowe tereny inwestycyjne.

Wartość inwestycji: 4 808 043,91 zł

18. BUDOWA DROGI ŁĄCZĄCEJ UL. RACIBORSKĄ z UL. GAJOWĄ WRAZ z MODERNIZACJĄ UL. GAJOWEJ

Inwestycja została ujęta do realizacji w ramach Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Ogłoszono zapytanie ofertowe na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego w zakresie budowy drogi łączącej drogę wojewódzką: ul. Raciborską z drogą gminną ul. Gajową wraz z oświetleniem i odwodnieniem oraz budowę ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ulicy Gajowej od ul. Gen. Józefa Bema do ul. Jesionowej. Termin składania ofert do dnia 21 stycznia.

19. BUDOWA ZABEZPIECZEŃ PRZECIWPOWODZIOWYCH NA TERENIE MIASTA RYDUŁTOWY

Inwestycja została ujęta do realizacji w ramach Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. W wyniku ogłoszonego zapytania ofertowego na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego dotyczącego zabezpieczeń centrum miasta przed zalewaniem poprzez czasowe gromadzenie nadmiaru wód, do dnia 13 stycznia wpłynęły 3 oferty w przedziale cenowym od 77 490,00 zł do 246 000,00 zł.

Kartka z kalendarza
Luty

16 II 1984r. - zmarł dh Antoni Waler - był on jednym z trzech żołnierzy, którzy w 1945r. zaślubili sztandarem naszą Ojczyznę z Morzem Bałtyckim; sztandar ten przechowywał do 1974r. w domu, następnie ofiarował go do Muzeum Wojska Polskiego w Kołobrzegu; całe życie mieszkał w Rydułtowach przy ulicy Podleśnej,

4 II 1910r. - urodził się Józef Korzuch, prezes PSS Rydułtowy od 1950 roku,

12 II 1919r. - urodził się Paweł Święty, profesor Wyższej Szkoły Muzycznej w Katowicach

II 1919r. - w Rydułtowach powstała Polska Organizacja Wojskowa,

II 1939r. - połączono Kopalnię "Charlotta" i Kopalnię "Sack" w zjednoczoną Kopalnię "Charlotta",

II 1909r. - w Rydułtowach zaczęto budować miejski wodociąg,

22 II 1810r. - urodził się Fryderyk Chopin,

21 II 1998 r. - zmarł ks. Bolesław Szyszka budowniczy i proboszcz parafii na Orłowcu,

22 II 1857r. - urodził się twórca skautingu generał Robert Baden-Powell,

12 II 1798r. - zmarł ostatni król Polski Stanisław August Poniatowski,

27 II 1884r. - urodził sie w Rydułtowach pierwszy poseł do parlamentu polskiego Emanuel Tomas, górnik kopalni "Charlotte",

27 II 1987r. - zmarł ks. Franciszek Blachnicki, założyciel Ruchu Światło-Życie, więzień obozów koncentracyjnych, prześladowany przez Służbę Bezpieczeństwa PRL, Czcigodny Sługa Boży kościoła katolickiego, założyciel wspólnot życia konsekrowanego: Instytutu Niepokalanej Matki Kościoła, Wspólnoty Chrystusa Sługi oraz Unii Kapłanów Chrystusa Sługi, budowniczy Domku Maryi, Groty, wikary parafii św. Jerzego w latach 1953- 54

II 2009r. - zakończono budowę kaplicy przypogrzebowej pw. Matki Boskiej Bolesnej,

23 II 1992r. - odbyły się pierwsze wybory po odłączeniu Rydułtów od Wodzisławia śląskiego,

26 II 1993r. - powołana została Straż Miejska,

II 1995r. - denominacja złotego; do lutego Kluka kosztowała 4500 zł a od lutego 50 gr.,

12 II 1865r. - urodził się Kazimierz Przerwa - Tetmajer, poeta zafascynowany folklorem góralskim,

4 II 1746r. - urodził się Tadeusz Kościuszko,

25 II 2008r. - Biblioteka Miejska rozpoczęła działalność w nowej siedzibie przy ulicy Mickiewicza,

14 II 1946r. - odbył sie pierwszy powojenny spis ludności; liczba mieszkańców Polski wynosiła wówczas 23 924 757 osób.

zebrał Stanisław Brzęczek

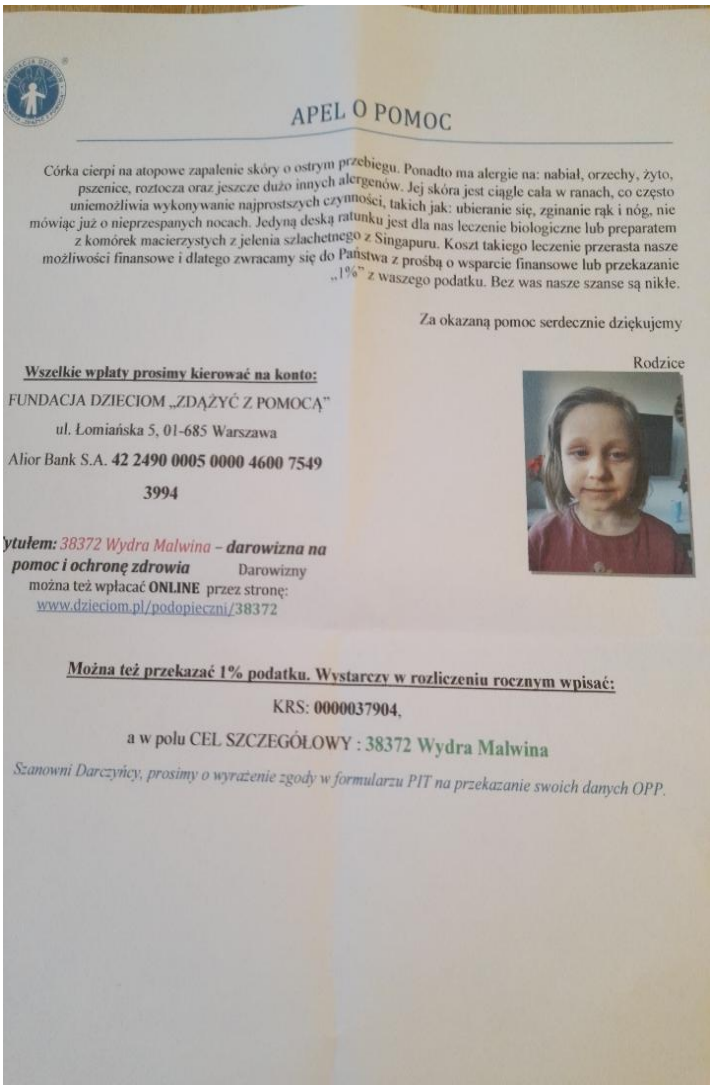

APEL O POMOC

Córka cierpi na atopowe zapalenie skóry o ostrym przebiegu. Ponadto ma alergie na: nabiał, orzechy, żyto, pszenice, roztocza oraz jeszcze dużo innych alergenów. Jej skóra jest ciągle cała w ranach, co często uniemożliwia wykonywanie najprostszych czynności, takich jak: ubieranie się, zginanie rąk i nóg, nie mówiąc już o nieprzespanych nocach. Jedyną deską ratunku jest dla nas leczenie biologiczne lub preparatem z komórek macierzystych z jelenia szlachetnego z Singapuru. Koszt takiego leczenie przerasta nasze możliwości finansowe i dlatego zwracamy się do Państwa z prośbą o wsparcie finansowe lub przekazanie „1%" z waszego podatku. Bez was nasze szanse są nikłe.

Za okazaną pomoc serdecznie dziękujemy

Rodzice

Wszelkie wpłaty prosimy kierować na konto:
FUNDACJA DZIECIOM „ZDĄŻYĆ Z POMOCĄ"
ul. Łomiańska 5, 01-685 Warszawa
Alior Bank S.A. **42 2490 0005 0000 4600 7549 3994**

ytułem: *38372 Wydra Malwina* – ***darowizna na pomoc i ochronę zdrowia*** Darowizny
można też wpłacać **ONLINE** przez stronę:
www.dzieciom.pl/podopieczni/38372

Można też przekazać 1% podatku. Wystarczy w rozliczeniu rocznym wpisać:
KRS: **0000037904**,
a w polu CEL SZCZEGÓŁOWY : 38372 Wydra Malwina
Szanowni Darczyńcy, prosimy o wyrażenie zgody w formularzu PIT na przekazanie swoich danych OPP.

Jedna z godek Barbary Szmatloch

Było pedziane, że na Matka Bosko Gromnicno w chałupie niy może już stoć ustrojony krisbaun. Prowdziwy z lasu, nalyżało pociupać i spolić w kachloku a sztucny wyniyść na gora albo do pywnicy razym z ciaćkami. Prastarzik Wicek strugali z krisbauna rogolki albo fyrloki, ale tyraz wyciepujemy cołki stromik na hasiok. Nikerzy mianowali to świynto Matki Boski Niydźwiedzi bo łodgoniała łona tyż bery abo wilki. W tyn dziyń chopy łoblykali na sia skory z bera, na gymby larwy i napodali na frelki coby je zwobić w krzoki. Te kwiczały i sie śmioły i przeważnie były rychliwe. W kościołach świynci sie wtedy świyczki, na kere godali gromnice, gromnicki abo grzmotoki, bo poradziły uchronić przed gromym. Mogła to być świyczka ze chrztu, z roczku, piyrwszyj komunije abo łod ślubu i jak waliły pierony z nieba to stawiało się jom zapolono w łoknie. Forotowali ludziska świyczki w szuflodce ale naprzód trza było zaniyść zapolono, poświęcono gromnicka z koscioła do dom. Godali, że kej po drodze zgaśnie, to ktoś ze familije latoś zemrze. A że downi niy było roztomajtych deklików ani lampionów, styknył słaby wiater i było po ptokach. Toż kożdy wolol jom zdmuchnońć i zapollić sztrajchelckami w dzwiyrzach chałpy. Teroz wszyscy majom odgromniki i to łone chroniom nasz dobytek. Ale gromnicka tyż polyli i robi się to durch, rzykajonc przy umiyrajoncym. Beztuż zawdy łona musiała być na podoryndziu. A jak Wom się kajś zapodziała, aboście by jom kajś zaciepali, to pamientejcie, że poświynconyj grzmotówki niy kupicie w żodnym konsomie ani nawyt w internecie kaj ponoć je wszystko. U nos w chałpie była specjalno szuflodka, w keryj my forotowali świycki – te kere łostały po Kolendzie, take do lojchtra jak na wiecerzy byli goście i z nadpolonom szło się do kamerlika. Potym wszyscy pociongli sztrom, ale i tak były szterongi a zicherongi sztyjc wysiodały jak się puściło waszmaszyna abo zapolyło kocher z fedrom. Toż świycków żodyn niy opowożył się wyciepnońć. To mi zostało do dziś dnia i forotuja świycki w szuflodce ale teroz som łone zrobione na podobizna sznyjmanów, gojików, janiołów, wielkanocnych kroszonków i take co woniajom. Ale do przygody mom tyż taszynlampa i tego tyż Wom radza mieć.

Zebrał H. Machnik

Co z tymi Walentynkami?

U nos na Ślonsku młodzi zowdy się pszoli (kochali się), chodzili na zolyty (chodzili na randki), żyniyli się (brali ślub) i mieli potym a czasym i przedtym, małe bajtle (dzieci). I coby to wszystko sztymowało (pasowało, zagrało) nie potrzebowali żodnych Walentynek. No, ale stało się i momy taki świynto, a tak po prawdzie to majom go handlyrze i sklepy. Na Świyntego Walyntego trza żeby sfojymu szacowi abo sfojyj lipście dać tako brifkarta (pocztówka) co się ją nazywo walentynkom, ale najlepszy wzionść ta sfoja lipsta abo szaca kajś na kawa i coś słodkigo, abo dać jakiś gyszynk . Idzie tyż kupić bilet do kina, dać blumy (kwiaty). Cufalym trefi się tysz taki gyszynk co to potym komu pokozać to je gańba (wstyd). Prowda, na świynta abo gyburstag (urodziny) tyż dowo się gyszynki, ale dowejcie pozor coby nom to ni spowszedniało. Bo jak kożdy dzyń bydymy jeść kluski, czerwono kapusta i rolada, to żodyn nie bydzie się radowoł na niedzielny łobiod. Downi sie godało, co dziołcha dobrego chopa znojdzie w kościele na Niyszporach, bo na mszo to kożdy idzie, a na Niyszpor ino ci nojporzondniyjsi.

Nojprzod świynty Walynty był patronym tych, kerzi „mieli coś z gowom” (cierpieli na chorobę umysłową) abo dopodały jich „krymfy” (padaczka, konwulsje). A że sie godo, co jak ftoś niy wiy, co robi, to abo jes gupi, abo sie zakochoł, toż tyn Walynty pasuje prawie do kożdego.

Podobno Walynty był dochtorym i biskupym. Wtynczos, kej żył, zakozali żynić sie chopom łod łoziymnostu do czidziestu siedmiu lot, bo ftoś se sznokwiył (wymyślił), co ze samotnych pójdzie zrobić lepszyjszych wojokow (żołnierzy). Ale Walynty widzioł, jak te synki pszajom swojym dziołszkom i po kryjomu ślub jym dowoł. Kej sie to wydało, zaroz go zawarli (zamknęli) w hareszcie (więzieniu). I ponoć trefiył (spotkał) tam młodo, gryfno (piękna) cera (córka) jednego wachtyrza (dozorcy). Ale boroczce cośik na łoczy padło i łoniywidziała (straciła wzrok). Walynty sie tym przejon i zacon ji mocno pszoć. I łona naroz łowidziała (odzyskała wzrok). Toż to był cud, ale Walynty 14 lutego przipłaciył go życiym. Przodzi jednak napisoł do tyj dziołchy libysbrift (list miłosny), kery podpisoł „Łod Twojego Walyntego”. Toż sami widzicie, co niy taki świynty był tyn Walynty.

Świynto pszonio mieli już w XIV wieku – nojprzod w Anglii, a dopiyro potym trefiyło do Ameryki. I tyż dowali se gyszynki (prezenty). Dziołszki dostowały łod chopcow jabka. Ale niy take, co teroz kupuje sie na sztandzie (stoisku), ino polone lukrym i wrażone (włożone) do gryfnej skrzinki prziłozdobionej roztomajtymi ciaćkami (błyskotkami). Ważne, żeby sie fest świyciyło (błyszczało), coby frelka (panna) zwobić. A że świynty Walynty napisoł do dziołszki, kerej pszoł, libysbrif, toż i inksi, łod 1848 roku, tyż zaczli posyłać se nawzajym brifkarty (kartki pocztowe). My niy byli tacy gibcy (prędcy) i u nos te świynto pszonio zaczło sie pod koniec XX wieku.

Nie je żech zaś tako staro, ale za moich czasów mało się zdorzało coby karlus i lipsta łobłopiali się na drodze, abo się całowali. Nojwyżyj był to taki całus przekazywany ręką, ale i tak po kryjomu, nigdy ofyn (bezpośrednio). Każdy się miarkowoł, coby frelce i swoim łojcom nie narobić gańby. Był za moich czasów taki nauczyciel, co jak spotkał abo widzioł tako łobłapiająco się para, abo trzymająco się za rynce to na nastypny dziyń w szkole na lekcji zarozki byli pytani. No bo jak mieli czas na amory to napewno mieli czas i na nauka.

Tak przi ludziach wtedy, nie było tyż żodnego halanio (głos kanio) i przitulanio. Dopiyro po zarynczynach młodzi mogli iść se razym na szpacyr, ale w bioły dziyń i nigdy do lasa. Dopiyro jak się miało ku żyniaczce, absztyfikant dowoł swojej przyszłej jakoś medalyjka na kecie (medalik na łańcuszku) abo jak go było stykać, to pieszczonek.

Inksze czasy, inksi ludzie i te pszoni nie je już taki jak downi. Czy trocha żol? Nie wiym, czasy się zmiyniajom a my w nich, i trza się z tym pogodzić.

Zebrała Janina Oleś

EXPRESOWO Z ŻYCIA MIASTA

Zgodnie z kalendarzem juliańskim wierni Kościoła prawosławnego i grekokatolickiego obchodzą Boże Narodzenie dwa tygodnie później niż katolicy, 7 stycznia. Z tej okazji życzymy wesołych świąt wszystkim mieszkańcom naszego regionu, którzy pochodzą z Ukrainy! Często naszymi sąsiadami są osoby, które za chlebem przyjechały na Śląsk z Ukrainy. Społeczność Ukraińców jest w naszym regionie spora, a wielu zdecydowało się osiedlić w tym miejscu wraz ze swoimi rodzinami. Niektórzy przeżywają swoje święta w obrządku wschodnim, czyli dwa tygodnie później niż w Kościele katolickim. 07.01.2022

Rydułtowy: Więcej osób umiera, mniej się rodzi. Znamy już statystyki z 2021 roku. Ile było ślubów? Ile rozwodów? Ilu nowych Rydułtowików przyszło na świat? Referat Ewidencji Ludności Rydułtowach w 2021 roku zameldowanych na pobyt stały odnotował 19566, z kolei na pobyt czasowy 477 osób. W 2021 roku urodziło się 180 Rydułtowików, zmarły 333 osoby. Przed pandemią, czyli w 2019 roku, narodzin było 205, zgonów 231. W trakcie pandemii zatem urodziło się mniej dzieci. Według danych dostępnych w Urzędzie Stanu Cywilnego w Rydułtowach zarejestrowano 103 małżeństwa: 49 ślubów konkordatowych, 49 cywilnych i 5 umiejscowionych. Decyzję o rozwodzie podjęło 41 par. Oficjalnych separacji nie było. 08.01.2022

Osiemdziesięciolatka potrąciła pieszego na pasach. 12 stycznia w Rydułtowach na ul. Bema doszło do potrącenia pieszego. Mężczyzna przechodził przez oznakowane przejście dla pieszych. Do zdarzenia doszło około godziny 16.50 w Rydułtowach na ul. Bema. Kierująca pojazdem marki opel astra, 80-letnia mieszkanka powiatu wodzisławskiego potrąciła prawidłowo przechodzącego przez oznakowane przejście dla pieszych, 47-letniego mieszkańca powiatu wodzisławskiego. Mężczyzna doznał obrażeń głowy oraz nóg. Został przetransportowany przez Ratownictwo Medyczne do Szpitala Miejskiego w Wodzisławiu Śląskim. Poszkodowany mężczyzna nie posiadał na swojej odzieży żadnych elementów odblaskowych. Uczestnicy wypadku byli trzeźwi, wodzisławska policja wyjaśnia okoliczności tego zdarzenia. Kobiecie grozi nawet do 3 lat więzienia, policjanci zatrzymali jej prawo jazdy. 13.01.2022

Jest porozumienie kończące spór zbiorowy w Polskiej Grupie Górniczej. Górnicy dostaną wyższe pensje? Jest porozumienie kończące spór zbiorowy w Polskiej Grupie Górniczej. Związkowcy dogadali się z zarządem spółki, zapowiadane akcje protestacyjne zostały odwołane. Uzgodniono wzrost średniego wynagrodzenia w PGG do kwoty 8200 zł brutto oraz wypłatę jednorazowej rekompensaty, średnio 1500 zł. Mają one trafić na konta pracowników z początkiem marca, natomiast podwyżki mają obowiązywać od początku tego roku. Przypomnijmy, że w czasie trwającego sporu zbiorowego górnicy dwukrotnie blokowali wysyłkę węgla z kopalń do elektrowni, a w referendum strajkowym niespełna 99% osób które wzięły w nim udział opowiedziało się za strajkiem. 14.01.2022.

Włamał się do monopolowego. Ukradł pieniądze i charytatywną puszkę. 39-letni mieszkaniec powiatu rybnickiego włamał się do sklepu monopolowego i z jego wnętrza zabrał gotówkę oraz puszkę charytatywną, do której były zbierane pieniądze na potrzebujące dziecko. 14 stycznia 2022 roku rydułtowska policja została powiadomiona, że w Rydułtowach na ulicy Czernickiej w sklepie monopolowym doszło do kradzieży z włamaniem. Jak się okazało, z wnętrza sklepu sprawca zabrał puszkę charytatywną, do której były zbierane pieniądze dla potrzebującego małego Mateuszka, a także gotówkę. Policjanci przeglądnęli monitoring sklepowy, ustalili rysopis sprawcy i rozpoczęli jego poszukiwania. Bardzo szybko zatrzymali bezdusznego złodzieja, który ukrywał się w mieszkaniu swojego brata w Rydułtowach. Policjanci odzyskali skradzione banknoty o łącznej kwocie 1250 złotych oraz charytatywną puszkę z bilonem o wartości 468,96 złotych. Zatrzymany mężczyzna usłyszał już zarzut kradzieży z włamaniem, grozi mu teraz do 10 lat więzienia. 18.01.2022

Nielegalna interwencja w rydułtowskiej szkole. Przedstawiciel Polskiego Veta oraz zawieszony działacz PiS wtargnęli do placówki. Przedstawiciel Polskiego Veta wraz z zawieszonym działaczem PiS i byłym radnym powiatu weszli do szkoły w Rydułtowach i przeprowadzali "interwencję poselską". Poseł Maciej Kopiec sprawę zgłosił do prokuratury, tłumacząc, że to bezprawna akcja i zastraszanie nauczycieli. 13 grudnia 2021 r. przed Szkołą Podstawową nr 2 w Rydułtowach stanęli Adam Kania, inspektor ochrony danych, przedstawiciel Polskiego Veta, oraz jeden z rodziców Mateusz Góral, który "został przymuszony" przez dyrekcję do opuszczenia szkoły i założenia maseczki. Co stało się 13 grudnia 2021 roku w rydułtowskiej szkole? Rodzic - zawieszony działacz PiS - podczas transmisji na żywo sprzed szkoły powiedział, że jako osoba z wadą serca jest zwolniony z obowiązku noszenia maseczki. - Nie noszę maseczki, bo jak człowiek ma okulary i wchodzi do szkoły to może się o dziecko potknąć i komuś zrobić krzywdę, bo nie widać, bo okulary parują przez tą maseczkę na twarzy - przekonywał. Dodał, że dwie panie dyrektorki były bardzo niemiłe. - W pomieszczeniu były tylko cztery osoby - ja, moja córka i dwie panie dyrektorki, jak domniemywam, ponieważ były zamaskowane. Był atak na moją osobę. Tłumaczyłem, że mam zaświadczenie i nie muszę nosić maseczki, ale dyrektorki wyzwały mnie od chorych umysłowo i groziły wezwaniem policji - relacjonował. Tłumaczył, że mimo gróźb dyrekcji szkoły, policja nie została wezwana.

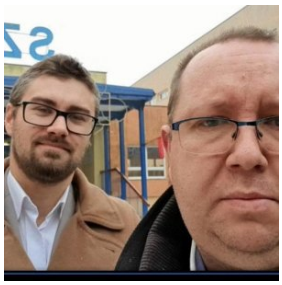

Podkreślał, że nie jest to pierwsza taka sytuacja, dlatego postanowił do szkoły wrócić w obecności Adama Kani i interweniować w tej sprawie. Jak twierdzi rodzic, kilka miesięcy wcześniej woźny tej szkoły w obecności jego 4-letniej córki Poli nakrzyczał na żonę za brak maseczki. - Ten woźny nakrzczał na moją żonę do tego stopnia, że córka boi się wejść na teren szkoły. Boi się przejść korytarzem, ponieważ ja i moja żona jesteśmy notorycznie bestialsko napadani przez tych systemowych zwyrodnialców - jak powiedział o sytuacji w szkole. Dodał, że jego żona też boi się wejść na teren szkoły i przez szykany jest znerwicowana. - Nie jesteśmy antyszczepionkowcami, chcemy być tylko szanowani zgodnie z tym, co zapewnia nam konstytucja - dodał tuż przed wejściem na teren szkoły i do gabinetu dyrekcji. Zaraz potem panowie z włączoną kamerą wchodzą do szkoły. Adam Kania, przedstawiając się za asystenta społecznego Grzegorza Brauna, posła Konfederacji, żąda wyjaśnień, dlaczego rodzic został potraktowany w taki sposób. Przedstawicielki szkoły tłumaczyły, że w placówce obowiązuje nakaz zasłaniania nosa i ust. - Dostosowujemy się do rozporządzeń Rady Ministrów, do ogólnych przepisów. Dlatego poprosiliśmy o założenie maseczki - wyjaśniły. Regulamin szkolny również wprowadza maseczki w przestrzeniach wspólnych. Asystent społeczny poprosił drektorki o przedstawienie podstawy prawnej, która wymaga noszenia maseczek na terenie szkoły. W odpowiedzi usłyszał, iż jest napastliwy, a oprócz rozporządzenia prawnego, w szkole obowiązuje regulamin, a także na drzwiach szkoły widnieje zalecenie zakrywania ust i nosa. - Jak my mamy panować nad dziećmi, skoro dorośli nam w tym przeszkadzają? - pytały? Adam Kania w odpowiedzi odczytał dyrekcji szkoły artykuł 231 Kodeksu karnego, który mówi, że funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Co istotne Kania sugerował także, że nawet w czasie lockdownu i nauczania zdalnego, były szkoły, które pracowały normalnie. Wykazał się przy tym brakiem podstawowej wiedzy na temat placówek publicznych i prywatnych. Co na to poseł Maciej Kopiec? "Złamali prawo, zastraszali ludzi i szerzyli antyludzką propagandę" Maciej Kopiec, poseł Lewicy, zgłosił sprawę do Komisji Etyki Poselskiej oraz Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych. Jak czytamy w poście opublikowanym przez posła w mediach społecznościowych: *„Składam zawiadomienie do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez Konfederatów którzy myślą, że mogą wszystko. Facet, który nie ma prawa wykonywać obowiązków posła i który kłamie, że jest „asystentem społecznym" (Braun zgłasza go do Sejmu dopiero kilka dni później!), wchodzi bez żadnego trybu do szkoły, napada Nauczycielki i robi z tego zdarzenia hejterskie widowisko-live na Facebooku. Wszystko to dzieje się w Rydułtowach i staje się wzorem dla szurii w całym kraju. Konfederata występował przeciwko obowiązkowi noszenia maseczek w szkole, czyli zachował się wzorem cyrku, który Konfederacja zwykle robi w Sejm. Mam nadzieję, że Urząd Miasta Rydułtowy również stanie w obronie pracowniczek oświaty! Składam zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Wodzisławiu Śląskim o możliwości popełnienia przestępstwa przez Konfederatę Adama, koleżkę Konfederaty Brauna, polegające na znieważeniu funkcjonariuszek publicznych-nauczycielek" 19.01.2022*

Duże zadymienie w restauracji postawiło służby na nogi. 20 stycznia strażacy zostali wezwani do Rydułtowy do restauracji Parys, gdzie w kotłowni pojawiło się bardzo duże zadymienie. Po przyjeździe zastępów na miejsce okazało się że do żadnego pożaru - na szczęście - nie doszło, a za duże zadymienie w pomieszczeniach kotłowni odpowiada cofka z pieca. Nikt nie został poszkodowany, nie odnotowano strat. 21.01.2022

Jesteś studentem, pochodzisz z Rydułtów i przydałyby ci się dodatkowe pieniądze? Możesz ubiegać się o stypendium. **Burmistrz Miasta Rydułtowy przypomina, iż niezamożni studenci z Rydułtów mogą otrzymywać z budżetu gminy stypendia - socjalne lub naukowe**. Zasady udzielania stypendiów dla studentów reguluje Uchwała Nr XXXVIII/305/05 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 29 sierpnia 2005 r. 26.01.2022

W Rydułtowach planowanych jest sporo inwestycji i prac, a na część z nich pozyskano środki z funduszy norweskich. Miasto staje też przed tematem transformacji terenów górniczych. Miasto czeka sporo pracy. Termin likwidacji kopalni nieunikniony. O tym, co czeka Rydułtowy burmistrz Marcin Połomski udzielił wywiadu nowinom. 26.01.2022

Chcesz porozmawiać z burmistrzem o "Czystym Powietrzu"? W Rydułtowach była ku temu okazja. Burmistrz Miasta Rydułtowy zaprosił na SPOTKANIE W SPRAWIE PROGRAMU „CZYSTE POWIETRZE", które odbyło się w dniu 26 stycznia br. o godzinie 17.00 w Rydułtowskim Centrum Kultury "Feniks" przy ul. Strzelców Bytomskich 9A. W trakcie spotkania omówione zostały zasady uzyskania dotacji w ramach programu „Czyste Powietrze".27.01.2022

Zmarł **Józef Jenczmionka,** były radny Rady Miasta Rydułtowy. 28.01.2022

Skąd oblężenie punktów pobrań w Wodzisławiu Śl. i Rydułtowach? Pacjenci przyjeżdżali za wcześnie na wymazy. Nawet kilka godzin w kolejce do punktu wymazowego czekali ci, którzy musieli przetestować się w kierunku Covid-19. Taka sytuacja miała miejsce w wielu miastach w Polsce, także w naszym regionie. W minionym tygodniu gigantyczne kolejki aut tworzyły się przed punktami pobrań wymazów w Wodzisławiu Śl. i w Rydułto-

wach. W ostatnich dniach liczba zakażeń koronawirusem na terenie naszego kraju wzrastała bardzo szybko, tym samym wzrastała także liczba osób kierowanych na wymazy. Okazało się, że na taką sytuację nie do końca były przygotowane punkty wymazowe. W tym także dwa działające na ternie powiatu wodzisławskiego, które zlokalizowane są przy Powiatowym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (PPZOZ) w Rydułtowach i Wodzisławiu Śl. W związku ze wzmożoną liczbą osób kierowanych na wymaz długie kolejki samochodów ustawiały się nie tylko na parkingach i wewnętrznych placach szpitali, ale także na ulicach prowadzących do nich. Kolejki były tak długie, że blokowały główne ulice: Plebiscytową w Rydułtowach i 26 Marca w Wodzisławiu Śl. 29.01.2022

WOŚP w Rydułtowach - licytacje, i występy taneczne. Rydułtowy obchodziły Wielki Finał WOŚP w Wielkim stylu - udało się zebrać ponad 40 tys. zł. - Tegoroczny Wielki Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy celebrujemy w wyjątkowych i nietypowych okolicznościach - nadajemy z Rydułtowskiego Centrum Kultury „Feniks". Mamy nadzieję, że mimo takiej nietypowej formy - tutaj w domu kultury jak i podczas transmisji online, odbiór będzie pozytywny, będzie nas dobrze widać i słychać - powiedzieli organizatorzy. W Rydułtowach udało się zebrać kwotę 41 670, 01 zł. 31.01.2022

Starosta Bizoń do radnego Serwotki: "Jest pan oderwany od rzeczywistości". O co poszło? W minionym tygodniu gigantyczne kolejki aut tworzyły się przed punktami pobrań wymazów w Wodzisławiu Śl. i w Rydułtowach. - Czy nie można było przewidzieć, że one wystąpią - pytał i grzmiał jednocześnie radny powiatowy Ireneusz Serwotka. Podczas ostatniej sesji rady powiatu wodzisławskiego, która odbyła się 27 stycznia dyskutowano na temat kolejek przy punktach wymazowych. **Dyskusję w trakcie sesji rozpoczął radny Ireneusz Serwotka**, który nie krył oburzenia zaistniałą sytuacją. - *Od wielu tygodni naukowcy, ale także przedstawiciele rządu na czele z ministrem Niedzielskim, przewidywali, że będzie piąta fala z dużą liczbą zakażonych, to jaki był problem, żeby przygotować się do tego wcześniej?* - pytał kierownictwo powiatu. - *Wczujmy się w skórę tych ludzi, a nie krytykujmy ich. Ogarnijmy się. Przygotujmy się na litość boską do pewnych rzeczy. Zacznijmy działać* - mówił porównując pandemię do wojny, na którą okoliczność powinny być przygotowane różne scenariusze. Wtórowała mu także radna **Danuta Maćkowska**, która uważała, że działania kierownictwa starostwa, ale i wodzisławsko-rydułtowskiego szpitala były spóźnione. **Na słowa radnego Serwatki i radnej Maćkowskiej zareagował starosta Leszek Bizoń**. - *Żyje pan oderwany od rzeczywistości* - mówił w stronę tego pierwszego. - *My możemy mieć chęci, możemy chcieć, możemy nawet zaangażować pieniądze, tylko niestety władze, które decydują o tym, nie zawsze nam pozwalają* - tłumaczył. Obecny na sesji dyrektor PPZOZ-u **Krzysztof Kowalik** zwrócił uwagę, że kilkanaście dni temu zgłosił się do NFZ z zapytaniem o możliwość zwiększenia liczby punktów pobrań. Otrzymał jednak odpowiedź, że odpowiednie decyzje będą podejmowane, kiedy dojdzie do gwałtownych wzrostów zachorowań. - *Niestety nie wszystko zależy od nas* - skitował ze smutkiem. 01.02.2022

Poszpitalny budynek chcą przeznaczyć na placówkę dla niepełnosprawnych. Rosną szanse, że w budynku dawnego oddziału wewnętrznego w Rydułtowach powstanie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne. Powiat wodzisławski ma możliwość pozyskania na ten cel sporego dofinansowanie. Włodarze powiatu wodzisławskiego mieli pomysł na zagospodarowanie jednego z pustych budynków na terenie kompleksu poszpitalnego w Rydułtowach. Chcieli tam stworzyć Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne (COM), z którego mogliby skorzystać dorośli ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Jeszcze w sierpniu myślano, że plany spełzłzną na niczym, bo trzecia próba pozyskania dofinansowania na to zadanie nie udała się. Teraz pojawiło się jednak światełko w tunelu. Pod koniec zeszłego roku powiat wodzisławski złożył po raz czwarty wniosek do Wojewody Śląskiego na przebudowę i zmianę sposobu użytkowania budynku byłego oddziału chorób wewnętrznych znajdującego się przy ul. Plebiscytowej 47 w Rydułtowach na COM. Tym razem uzyskał on jednak akceptacje i został przekazany do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Z wnioskiem zapoznał się już tamtejszy sekretarz stanu Paweł Wdówik. 22 stycznia spotkała się z nim senator Ewa Gawęda. Przedstawiła główne założenia wniosku i argumentację za tym, by COM został w Rydułtowach zrealizowany. 01.02.2022

Nie produkujesz popiołu, płacisz mniej. Mieszkańcy Rydułtów chcą zmian w systemie opłat za zagospodarowanie odpadami komunalnymi. Chodzi o nieruchomości, które ogrzewane są na przykład gazem, w których nie powstaje popiół czy żużel. Dziś bez względu na to, czym opala dom, płaci się tyle samo.O problemie mówiono już wielokrotnie. Teraz głos w sprawie zabiera Jerzy Majer społecznik z Rydułtów, który za pośrednictwem rady miasta złożył skargę do Samorządowego Kolegium Odwoławczego o uchylenie w całości uchwały w sprawie ustalenia wysokości stawki opłat za gospodarowanie odpadów komunalnymi na nieruchomościach położonych na terenie Miasta Rydułtowy: ***Jerzy Majer:*** *Miasto nie uwzględnia postulatu mieszkańców i nie chce zróżnicować opłat za wywóz śmieci dla tych mieszkańców, którzy nie produkują ani popiołów, ani żużla, a więc opalają ciepłem przewodowym: gazem, pompami ciepła. Występowaliśmy*

do urzędu miasta z wnioskami o zróżnicowanie tych opłat i tak mi wyszło, że około 16% dla tych osób, które stosują ekonomiczne paliwa, powinny mieć te opłaty zmniejszone, czego oczywiście rada miasta nie przegłosowała.. Jerzy Majer szacuje, że w samych Rydułtowach problem może dotyczyć jednej trzeciej mieszkańców, którzy opalają domy paliwami ekologicznymi. Dlatego też jak mówi, warto próbować zmienić niesprawiedliwe przepisy: ***Jerzy Majer:*** *W radzie miasta udało się obniżyć kwoty indywidualnych opłat dla osób, które stosują kompostowniki, to było w 2000 roku i obniżono o karkołomną sumę jedną złotówkę dla osoby na miesiąc, jeżeli ktoś kompostuje i nie wywozi bioodpadów. Na tej samej zasadzie próbuje – jak to się mówi – ustalić taką samą formułę do wyliczenia kosztów obniżających stawkę indywidualną dla osób, które korzystają z paliw przepływowych.* Co zrobi Samorządowe Kolegium Odwoławczego? Nie wiadomo. Jak na razie wiele samorządów stosuje taką praktykę, tłumacząc się, że mieszkaniec musi płacić za odbiór wszystkich odpadów bez względu na to, czy je wytwarza, czy nie, bo system się musi bilansować. 02.02.2022

Powiat projektuje przebudowę dwóch newralgicznych skrzyżowań. - Celem obu zadań jest poprawa bezpieczeństwa ruchu i przepustowości na skrzyżowaniach - słyszymy w wodzisławskim starostwie. O jakie przedsięwzięcia chodzi? 2.02 w Starostwie Powiatowym w Wodzisławiu Śl. podpisano umowy na opracowanie dokumentacji technicznych kompleksowej modernizacji dwóch układów komunikacyjnych w powiecie. Mowa o skrzyżowaniu: Plebiscytowa, Traugutta, Bema i Ofiar Terroru, a także odcinka ulicy Plebiscytowej w Rydułtowach, jak również skrzyżowaniu ul. Radlińskiej i Wałowej w ścisłym centrum Wodzisławia Śl. W Rydułtowach pracami projektowymi zostaną objęte główne drogi w rejonie rynku, tj. ul. Plebiscytowa, Traugutta i Bema. Zgodnie z założeniami ruchem w tym rejonie ma kierować akomodacyjna sygnalizacja świetlna. Przebudowane mają też zostać wszystkie wloty na skrzyżowanie, pasy do skrętu i wyjazdy ze skrzyżowania tak, aby były dostosowane do wzrastającego natężenia ruchu. Zmieniona ma zostać ponadto geometria dróg, a pasy do skrętu wydłużone. Nie zapomniano również o poprawie bezpieczeństwa. Na skrzyżowaniu ma się pojawić oświetlenie zapewniające właściwą widoczność na skrzyżowaniach i przejściach dla pieszych, a same przejścia i chodniki mają zostać dostosowane do obowiązujących przepisów oraz wytycznych. Dokumentacja ma ponadto obejmować projekt przebudowy kanalizacji deszczowej i urządzeń odwadniających drogi, jak i pasy drogowe i tereny przyległe. Koszt opracowania dokumentacji projektowej to 172 tys. zł, a termin jej realizacji to luty 2023 r. 02.02.2022

Zmieniają rozkład jazdy komunikacji powiatowej. Przez brak pieniędzy. 13 lutego na wszystkich liniach Wodzisławskiej Komunikacji Powiatowej wprowadzone zostaną korekty rozkładów jazdy. - *To przede wszystkim efekt braku dofinansowania dla powiatowych przewozów z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych, będącego w dyspozycji Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego* - informuje Wojciech Raczkowski, kierownik Biura Komunikacji Społecznej i Informacji w Starostwie Powiatowym w Wodzisławiu Śl. Nie mniej Starostwo nie planuje podwyżki cen biletów dla pasażerów, a zmiany rozkładu dotknęły głównie kursów mniej popularnych. Mimo zmian utrzymano również siatkę połączeń na terenie powiatu. 07.02.2022

Testów na obecność koronawirusa nie można zrobić w większości aptek. Wymagania są nie do spełnienia, Mimo zapowiedzi, testów na obecność koronawirusa nie można zrobić w większości aptek. Wymagania Ministerstwa Zdrowia są nie do spełnienia przez większość placówek. W całym kraju to zaledwie 64 apteki.

GKS "Naprzód-23" Rydułtowy - drużyny młodzieżowe. Niedzielę aktywnie spędziły dwie nasze drużyny. Na turniej do Gliwic udała się drużyna żaków, na sparing do Jastrzębia juniorzy młodsi. **GKS Jastrzębie – GKS Naprzód 3:0** 07.02.2022

Na podstawie wiadomości z innych mediów zebrała J. Oleś

https://www.nowiny.pl/Rydultowy https://www.rydultowy.pl https://www.faceboo.k.com https://www.radio90.pl/tag/rydultowy

FRASZOŁKA

Jedyn modny szpok, na lato,
Chcioł się kupić depilator.
I jak zgolił wszystke piora,
To mioł w gnioździe awantura.

Kos, na dziób doł zonynbryle
I naciongnył się łolejym.
Legnył, zaczon łopalanie,
Wtym go kot zjod na śniodanie.

Uważejcie na nowości
Idzie mieć niyprzijymności!

„Śląsk takie miejsce na ziemi" M. Szołtysek

Koncert kolędowy

Czas kolędowania mamy już za sobą. Był to okres związany z naszą tradycją, bardzo ważny i oczekiwany .Coraz mniej się śpiewa kolęd - tych starych tradycyjnych i w domu i w kościele. Wchodzą nowe albo inne opracowania i wykonania. Jest to skutek epidemii jak i innego podchodzenia do wszystkiego co nas otacza. Jednak pomimo obostrzeń 16 stycznia w naszym kościele Św. Jerzego odbył się tradycyjny koncert kolęd. Gospodarzem było Towarzystwo Śpiewu „Cecylia" a zaproszonym gościem chór „Hiacyntus" działający przy kościele Św. Jacka w Radoszowach. Miał wystąpić także chór „Mickiewicz" z Niedobczyc ale nie mógł być obecny. Koncert rozpoczął chór „Cecylia" dając bardzo ładny występ, który został nagrodzony dużymi brawami. Jak zwykle nasi parafianie nie zawiedli i po prawie dwuletniej przerwie przyszli do kościoła posłuchać pięknych kolęd. Chór prowadził Wacław Mickiewicz. Jest to nasz nowy dyrygent i chór „Cecylia" znowu zaczyna śpiewać jak za dawnych czasów. Następnie śpiewał chór „Hiacyntus", którego koncert też był ciekawy i podobał się słuchaczom. Kolędowanie zakończyło się wspólnym śpiewaniem hitu kolędowego „Cicha noc", oraz pięknej kolędy „Dziecino słodka". Myślę, że był to udany i piękny koncert. Po koncercie wszyscy spotkaliśmy się w Oratorium św. Józefa, by przy kawie i słodyczach porozmawiać o naszym wspólnym występie. Tak miłą niespodziankę sprawił nam proboszcz ks. W. Psurek - dziękujemy! Ale to nie wszystko. Tydzień wcześniej na zaproszenie Chóru „Hiacyntus" śpiewaliśmy w Radoszowach w kościele św. Jacka. Był to też bardzo udany koncert. Dyrygentem chóru „Hiacyntus" jest p. Marian Skut. Myślę, że nie było to ostatnie nasze wspólne śpiewanie. Bardzo ważne jest, że chór „Cecylia" zaczął w końcu spotykać się, śpiewać i koncertować. Teraz mamy krótką przerwę, lecz mamy dalsze ambitne plany choć nie wiemy co przyniesie czas. Chórzyści „Cecylii" chcą nadal swoim śpiewem dawać słuchaczom wiele przyjemności i radości.. Dla informacji podaję, że spotykamy się po przerwie 15 lutego (wtorek) o godz.15.30 w Oratorium, oraz w piątek o godz. 9.00. Zapraszamy wszystkich chętnych.

E. Jankowska

Centrum Obywatelskie Rydułtowy

W ramach dużego projektu „W cieniu Szarloty" wygranego przez nasze miasto z tzw. Funduszu Norweskiego przy **ul. Ofiar Terroru w budynku nr 56a** powstało **Centrum Obywatelskie Rydułtowy**. Centrum ma pomagać stowarzyszeniom, grupom nieformalnym, młodzieży, przedsiębiorcom rozwijać działalność, inicjować różne przedsięwzięcia. Już w tym miesiącu (7 luty i 10 luty) prowadzący zaprosili młodzież 2 grup wiekowych do wstąpienia do Klubu Młodzieżowego. Warto się z tą inicjatywą zapoznać. Centrum prowadzą animatorzy CRIS z Rybnika posiadający niemałe doświadczenie organizacyjne i praktyczne w realizacji tzw. miękkich projektów.

H. Machnik

Jeszcze trocha po ślonsku

Nachtop, nachtopek mianowany tyż topkiym, to naczynie, kere do dzisioj towarzyszy kożdymu Ślonzokowi od maluczkości. To fest ważno i potrzebno kożdymu rzecz. To przeca na nim mody synek abo dziołcha łonaczom piyrsze życiowe sukcesy. Bo czy to przeca niy ma jakeś osiongniyńcie, kedy modziok niy narobi już we galoty yno do nachtopa? Czy to niy ma radość dlo całkij familie? Dzisioj nachtopy idzie kupić we roztomajtych kolorach i kształtach. Som tyż takie co grajom i godajom, som nachtopy ze deklami i na kołkach. Ale tyż dzisioj fest poważnom konkuryncjom dlo nachtopow som pampersy i haźliki w chałpach. Trocha inaczyj ze nachtopami boło downij, kedy haźle stoły za chałpom, na dworze, kaj niyroz boło zimno i ciymno. Wtedy nachtopy mogły sie przidać niy yno dzieckom, ale tyż niyjednymu chopu czy babie. Bestoż to we sklepach z gorkami szło kupić małe, wielge i fest wielge nachtopy. Nojstarsze nachtopy boły drzewianne abo porcelanowe. Nojwiyncyj jednak boło nachtopow blaszanych poemaliowanych. Wyglondały łone jak gorki do warzynio. Przeważnie boły one biołe z czornym rantym dookoła. Czasym jednak na nachtopach boł namalowany dlo ozdoby jakiś kwiotek. Żeby zaś tyn "świński gornek" szło lepij chycić, mioł do trzimanio jedne abo dwa ucha.

źródło: Elemyntorz Śląski Dziennika Zachodniego

Do lutowego numeru „KLUKI” dodaję wiersze Bartosza Mikołaja Ryszki, Teresy Jagiełło i mojego autorstwa .

Z serdecznym poetyckim pozdrowieniem
Ewa Wierzbińska-Kloska

Gdzie zasypiają wiersze

okryj swą duszę snów kołderką
gdy księżyc tuli twe oblicze
poczuj poduszki nagłą miękkość
ukochaj swą wewnętrzną ciszę

zaproś do siebie snów anioła
by strzegł cię w nocy niczym strażnik
jak w pięknej bajce usnąć zdołasz
słysząc śpiew cichej kołysanki

i nagle zgasną wszystkie lęki
wszelkie problemy pójdą w niebyt
poczujesz się duchowo lekki
wkroczysz w rejony pięknych prze-
żyć

spójrz przez otwarte okno na noc
spokój i lekkość w tobie pierwsze
gdzie cisza mówi ci dobranoc
gdzie zasypiają wszystkie wiersze

21.05.2019 Bartosz Mikołaj Ryszka

dzielenie

dzielę się
myślami spisanymi
w wersach
marzeniami lekkimi
jak puch za oknem
dzielę się w wierszach
przeżyciami barwnymi
jak cztery pory roku
miłość do ciebie opiszę
prawdziwie w strofach
i zatrzymam
bo nasza miłość
nie jest do dzielenia

Ewa Wierzbinska-Kloska

widzisz

spadające za oknem pióra
i szmer
to cicha rozmowa
Aniołów

a może to szeptem
odmawiania modlitwa...

pytasz czyja?

nie widzisz w zadumie
w złożonych moich dłoni
o co prosisz - czy dziękujesz?

nie słyszysz?
nie!

dziękuję za życie!
przecież żyjesz!

za twoje
bo ty nim jesteś
jeśliby ciebie zabrakło
zniknę z białym puchem...

jak?

zwyczajnie
razem z Aniołem
za tobą miły...

i sądzisz że Bóg
wysłucha..?

tak!
w tejże modlitwie
najgłośniej przemawia
wieczorna cisza
i miłość...

Ewa Wierzbinska-Kloska

Zdjęcie

Schowała
zdjęcie do szuflady.
Była
na nim małą dziewczynką
z
lalką pod pachą
z
dużą kokardą we włosach.

Śmiała
się.

Czasami
przygarnia lalkę
Zapina
kokardę na długim warkoczu

Uśmiecha
się.

Potłuczone
lustro
zniekształca
twarz.

Teresa Jagiełło

Gabinety Specjalistyczne na ul. Strzelców Bytomskich 9 w Rydułtowach służą pomocą tel. +48 691 101 688

Wizyty prywatne:

Chirurgia
Dermatologia
Urologia
Reumatologia
USG, Doppler, Radiologia
Kosmetologia
Trychologia
Podologia
Poradnia dietetyczna DIETIKON

Styczeń w TMR

Oczywiście pracowity. Sprawozdania, wstępne planowanie działań na ten 2022 rok, korekty złożonych projektów, co tygodniowe próby zespołu, uzgodnienia z Urzędem Miasta i wreszcie co miesięczne popołudniowe spotkanie towarzyskie organizowane przez nasze aktywne kobiety. Co najmniej raz w tygodniu gościmy kilka osób chętnych do oglądnięcia zbiorów sprzętów szpitalnych zgromadzonych w 5 pokojach. Już po rozdysponowaniu kolejnego wydania gazety zastanawiamy się nad treściami kolejnego wydania i przyjmujemy interesantów - członków TMR i umówionych osób w różnych sprawach. Bardzo jesteśmy zainteresowani zebraniem historycznych zdjęć związanych z naszą ulicą Ofiar Terroru, bo chcemy przygotować atrakcyjną wystawę na majowe imprezy, które odbędą się na tej ulicy. Część zdjęć jest już w obróbce u fotografa. Stale wzbogacamy naszą stronę internetową na fb i jest to już potężny zbiór zdjęć, opisów z całego regionu i oczywiście też filmików z różnych imprez, w których uczestniczymy. Przykładem może być ostania impreza w Raszczycach, czyli wspólne kolędowanie zespołu „Kliki Machnika" z „Dzimierzankami" dla Mieszkańców gminy Lyski. O promocję w tym względzie stale dbają nasi fotoreporterzy: Grażyna i Roman Gunia, Bernadeta Oślizły i Henryk Chromik. Z kolei stronę www.tmrrydultowy.pl uzupełnia Jerzy Majer, więc tu można przeczytać naszą Klukę po miesięcznym wydaniu. Za tą społeczną pracę w tych działaniach dziękuję wymienionym, zaś za pracę w redakcji szczególnie kol. Joannie Rusok. Nasi przedstawiciele uczestniczyli w 6 (zebraniach, konsultacjach, koncertach). Z przyjemnością słuchałem koncertu kolęd Chóru Cecylia i chóru z Radoszów, który odbył się w kościele św. Jerzego. Tak pięknego wykonania pieśni przez Chór Cecylia dawno nie słyszałem — tu należy się pochwała męskiej części zespołu, którzy niesamowicie wzbogacili brzmienie zespołu. W tych trudnych czasach gdy do chórów nie garną się mężczyźni, takie wzajemne wspomaganie jest nader cenne. Bardzo jednak liczymy na to, że Rydułtowscy mężczyźni w wieku poprodukcyjnym zechcą zasilić chóry i nasz męski zespół Kliki.

H. Machnik

Przypominamy naszym czytelnikom, że siedziba KLUKI oraz Towarzystwa Miłośników Rydułtów znajduje się w Rydułtowach, na ulicy Plebiscytowej nr 47 na I piętrze, nad apteką!

Zapraszamy!

Serdecznie zapraszamy wszystkie zainteresowane osoby do działania w Towarzystwie Miłośników Rydułtów, panów do „Kliki Machnika", chętnych do pracy w „Kluce" i muzeum oraz ludzi mających nowe, ciekawe pomysły! Jesteśmy codziennie w naszej nowej siedzibie, w dawnym budynku administracji szpitala na I piętrze.

UWAGA MIESZKAŃCY!!!

Pomóżmy naszemu szpitalowi wpłacając dowolną kwotę na konto Powiatowego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śl.

z dopiskiem "Na leczenie"

Konto:

63 1560 0013 2367 2176 2323 0001

Za Zarząd
Towarzystwa Miłośników Rydułtów
Henryk Machnik

Składamy najserdeczniejsze życzenia urodzinowe lutowym solenizantom!!
A są to:

1. **Jan Jargoń,**
2. **Katarzyna Kabut,**
3. **Alojzy Musioł,**
4. **Dorota Rak,**
5. **Joanna Rusok,**
6. **Eryka Sosna,**
7. **Anna Urbańczyk**
8. **Henryk Wojtaszek,**

Lysecka Jesień na Sportowo

W Gminie Lyski w 2021 r. odbyło się głosowanie na Lokalne Inicjatywy Obywatelskie, realizowane w ramach projektu „Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego w Gminie Lyski”, przedsięwzięcia współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Jednym z projektów który uplasował się bardzo wysoko i tym samym uzyskał środki na realizacje był projekt „Lysecka Jesień na Sportowo”.

W ramach tego projektu mieszkańcy gminy pod okiem wykwalifikowanych trenerów oraz instruktorów mogli brać udział w treningach biegowych i nordic walking. Celem było obudzenie w osobach w każdym wieku chęci do propagowania aktywnego stylu życia, ale również podniesienie sprawności fizycznej wśród naszych mieszkańców.

Podczas zajęć uczestnicy mieli możliwość nauki i czerpania wiedzy od wykwalifikowanych osób w poszczególnych dziedzinach m.in. instruktora PFNW Spacermistrza Pawła Mitura-Zielonka.

Projekt przyniósł szereg pozytywnych skutków, wspomógł integrację mieszkańców gminy, pozwolił na oderwanie się od codzienności w trudnych czasach pandemii COVID-19, ale był także okazją do odwiedzenia najciekawszych miejsc oraz zakątków gminy.

Zakończenie projektu obyło się w wyjątkowo miłej atmosferze, uczestnikom zostały wręczone gadżety w postaci kominów sportowych, a osoby najbardziej aktywne dodatkowo otrzymały koszulki sportowe z logo projektu.

Jest nam niezwykle miło, że taka inicjatywa została zrealizowana w Naszej Gminie, a mieszkańcy postanowili czynnie w niej uczestniczyć, pokazując że mają w sobie chęć do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu.

Foto:

Aleksandra Mandrysz.

Moje rozważania.

Atmosfera zagrożenia wojną stale podgrzewana jest przez kolejne manewry, dostawy broni, loty samolotów, kursy okrętów bojowych. Czy Polska powinna się bardziej angażować w konflikt rosyjsko — ukraiński? Moim zdaniem nie! To grozi odcięciem dostaw ropy ze wschodu — Niemcy wiedzą co robią, nie angażują się, bo wiedzą, że sytuacja na Ukrainie jest skomplikowana historycznie, militarnie i ludnościowo. My również nie mamy powodów by zanadto ufać Ukrainie, gdzie nadal część polityków chciałaby przyłączyć do Ukrainy nie tylko Bieszczady. My i tak już przegrywamy wojnę - z covidem, na której co miesiąc ginie kilkanaście tysięcy osób i na tej walce powinno się państwo skupić. Ciekawe czy emeryci - ale nie tylko, czy w miesiącu lutym otrzymają potrącone kwoty na wskutek złych zapisów w Polskim Ładzie. Okazuje się, że PIS mimo tej porażki wcale w sondażach nie stracił, bo Premier natychmiast obiecał błąd naprawić, choć nie było jeszcze na te poprawki przygotowanej ustawy. Rządzący mogą jednak mieć spore obawy o przyszłość z powodu afery podsłuchowej. My na dole bardziej przeżywamy te przyziemne problemy związane z rosnącymi zakażeniami omikronem, kolejkami przed szpitalami, rosnącymi cenami, zamieszaniem w programach szkolnych, oraz kontrowersyjnymi zapisami w programie Polski Ład, których nie potrafią wytłumaczyć nawet specjaliści z Urzędów Skarbowych. Stowarzyszenia, które w znacznym stopniu swą działalność finansową opierali o środki przekazywane z 1% muszą się liczyć z tym że osoby z wynagrodzeniem do 2,5 tys. zł nie dadzą tego 1% bo nie będą ich zarobki opodatkowane. Jeśli Urzędy Skarbowe nie zastosują rekompensaty to należy liczyć się z tym, że wiele organizacji padnie. Mimo tych różnych zagrożeń nie sposób nie planować działalności. Nasze miasto, ale i sąsiednie gminy zaplanowały ambitne plany inwestycyjno-remontowe nie zapominając o zdrowiu, oświacie i kulturze. Rydułtowy są w szczególnym momencie, wszak obchodzimy XXXlecie samorządności miasta. Z perspektywy tego czasu widać wyraźnie, że oddzielenie się od wielkiego Wodzisławia było słusznym działaniem i decyzją. Nasze miasto mimo ograniczonej przestrzeni zmienia się na coraz piękniejsze, atrakcyjniejsze do zamieszkania. Przez mieszkańców gmin ościennych jesteśmy odbierani jako liderzy na wielu polach życia społecznego, o czym też świadczą zdobywane laury, wyróżnienia, nagrody. Niemała w tym zasługa naszych aktywnych Mieszkańców ale i Władz Miasta, które widzą w organizacjach ważnych partnerów. Miasto ma ambitny plan obchodów XXXlecia – będziemy o tym informować a więc już od teraz przygotowujmy się na kolejne imprezy i przedsięwzięcia i nie próbujmy zwalać wszystkiego na omikrona. Do jednych z ważnych działań należy wiosenne sprzątanie miasta, bo powiedzmy sobie szczerze, że nasze pobocza ulic, posesji są mocno zaśmiecone. Podobnie jest na wielu posesjach prywatnych gdzie od wielu lat zalegają różne graty, żywopłoty nie są obcinane, a niektóre płoty takie, że lepiej gdyby ich nie było. Nie będę wymieniać miejsc ale musimy zdawać sobie sprawę z faktu, że wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za wizerunek miasta. W okresie poświątecznym w naszym mieście i nie tylko odbyło się wiele koncertów kolędowych z zachowaniem przepisów sanitarnych i to pochwalam a jednocześnie zachęcam do organizacji niewielkich imprez kulturalnych i sportowych w obiektach z zachowaniem rozsądku -czyli dyscypliny sanitarnej. Wymagajmy paszportów covidowych, bieżmy przykład z krajów gdzie dyscyplina społeczna jest dużo większa. Zdyscyplinować trzeba ludzi, którzy się nie szczepią i w 80% są pacjentami z najcięższymi objawami koronawirusa i niestety umierającymi. Uważam, że jak ktoś chce szybciej umierać, niech ma do tego prawo ale czemu taki antyszczepionkowiec ma generować ogromne koszty długotrwałego leczenia, jak mógł tego uniknąć szczepiąc się a więc jeśli wybrał drogę społecznego sprzeciwu - niech ponosi taki pacjent albo jego rodzina część tych ogromnych kosztów leczenia. Nie podobają mi się decyzje nauki zdalnej dla młodzieży. Tu również winien być nakaz szczepienia by dzieci nabrały odporności, bo każde decyzje o zdalnym nauczaniu tylko oddalają problem zakażenia — to i tak nastąpi ale niech wtedy dziecko jest zaszczepione by lżej chorowało. Taka jest logika zdarzeń. Tym wszystkim, którzy wierzą w naukę, poddają się szczepieniom i kwarantannie, przestrzegają zasad higieny, życzę 100 lat w zdrowiu.

H. Machnik

Nie marnujmy ciepła

Nie trzeba marznąć, żeby korzystać z ciepła rozsądniej. Wystarczy zastosować te same metody, które sprawdzają się przy używaniu wody, czy prądu. Korzystaj z ciepła wtedy, kiedy jest ci ono potrzebne. A gdy nie korzystasz, ograniczaj zużycie. W pustym pomieszczeniu, w którym nikt nie przebywa, nie ma potrzeby nadmiernego ogrzewania. Wydaje się to całkiem rozsądne, jednak - jak pokazują badania większość z nas przegrzewa mieszkania. A jak przekonuje Polskie Towarzystwo Alergologiczne, najzdrowiej żyje się w 20 stopniach.

www.20stopni.pl

20 STOPNI DLA KLIMATU

Ciepłownia Kydułtowy Sp. z o.o.

CIEPŁO SYSTEMOWE

PATRONAT

PTA Polskie Towarzystwo Alergologiczne

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Rydułtowy, ul. Tetmajera 150
tel. 32 72 94 068, 32 72 94 933

Poradnie lekarskie prowadzone w ramach podpisanych kontraktów z NFZ

Lekarza POZ, Ginekologiczno-położnicza, Dermatologiczna, Okulistyczna, Laryngologiczna, Leczenia bólu, Neurologiczna, Urazowo-ortopedyczna, Leczenia uzależnień, Medycyny paliatywnej, Hospicjum domowe,

Poradnie lekarskie prowadzone w ramach usług komercyjnych (odpłatnych)

- Panele Fotowoltaiczne (Longi, Suntech, Vsun, Ecodelta, Jolywood oraz wiele innych)
- Inwertery (w tym mikroinwertery Hoymiles),
- Pompy ciepła
- Grzejniki i Folie na podczerwień,
- Piece na pellet,
- Pellet,
- Magazyny Energii.

BEST EKO
44-280 Rydułtowy, ul. Gajowa 20
Tel: 799 169 992
e-mail: bestekopl@gmail.com

KORZYŚCI:

- Zakup razem z montażem
- Dofinansowanie
- Liczne promocje
- Dla każdego klienta karta do Kauflandu z ustaloną kwotą (każdy zakup u nas powoduje doładowanie karty).

Zapraszamy do naszego biura

GRUPA FIBRA Sp. Z o.o.
Twoje biuro nieruchomości
Grupa Fibra Sp. z o.o.

Sprawdź nas:)

Chcesz kupić lub sprzedać nieruchomość?

Zadzwoń: tel.: 668 714 406

Wydawca: Towarzystwo Miłośników Rydułtów, Rydułtowy, ul. Plebiscytowa 47, tel. +48 515 828 453; Kolegium Redakcyjne (tel. +48 514 430 689, +48 510 791 300); Red. Nacz. Joanna Rusok, Z-ca Red. Nacz. M. Stebel, Sekretarz: W. E. Jankowska, członkowie: H. Machnik, S. Brzęczek, J. Majer, J. Oleś, A. Kołodziej, Ł. Majer, Ewa Wierzbińska-Kloska;
e-mail: kluka.tmr@interia.pl; nasza strona: www.tmrrydultowy.pl; Redaktor wydania: Joanna Rusok, komputerowy skład gazety: Janina Oleś. Zdjęcia na zlecenie TMR wykonują: FOTO BARON Rydułtowy, FOTO SYCHA Rydułtowy, fotoreporterzy: Bernadeta Oślizły, Damian Bizoń, Roman Gunia. Druk gazety: MZ Druk Radlin

Materiały zamieszczone w „Kluce" są zastrzeżone. Redakcja nie odpowiada za treść nadesłanych do druku korespondencji. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji nadesłanych tekstów.